

UOHSX00HX6LP

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Spisová značka: ÚOHS-S0242/2023/VZ
Číslo jednací: ÚOHS-29590/2023/500

Brno 7. 8. 2023

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže příslušný podle § 248 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v rozhodném znění, ve správním řízení zahájeném dne 4. 5. 2023 na návrh z téhož dne, jehož účastníky jsou

- zadavatel – město Mnichovo Hradiště, IČO 00238309, se sídlem Masarykovo náměstí 1, 295 01 Mnichovo Hradiště,
- navrhovatel – VYKRUT zahradní služby a.s., IČO 03921921, se sídlem Pavlovova 3048/40, 700 30 Ostrava, ve správním řízení zastoupena na základě plné moci ze dne 4. 5. 2023 Mgr. Martinem Horákem, advokátem, ev. č. ČAK 13970, STRÁNSKÝ & PARTNEŘI, advokátní kancelář, se sídlem Jandova 208/8, 190 00 Praha,

ve věci přezkoumání úkonů zadavatele učiněných při zadávání veřejné zakázky „Poskytování služeb údržby zeleně pro Město Mnichovo Hradiště II“ v otevřeném řízení, jehož oznámení bylo odesláno k uveřejnění dne 8. 3. 2023 a uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek dne 13. 3. 2023 pod ev. č. Z2023-010046, ve znění pozdějších oprav, a v Úředním věstníku Evropské unie uveřejněno dne 13. 3. 2023 pod ev. č. 2023/S 051-151295, ve znění pozdějších oprav,

rozhodl takto:

Návrh navrhovatele – VYKRUT zahradní služby a.s., IČO 03921921, se sídlem Pavlovova 3048/40, 700 30 Ostrava – ze dne 4. 5. 2023 na přezkoumání úkonů zadavatele – město Mnichovo Hradiště, IČO 00238309, se sídlem Masarykovo náměstí 1, 295 01 Mnichovo Hradiště – při zadávání veřejné

zakázky „Poskytování služeb údržby zeleně pro Město Mnichovo Hradiště II“ v otevřeném řízení, jehož oznámení bylo odesláno k uveřejnění dne 8. 3. 2023 a uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek dne 13. 3. 2023 pod ev. č. Z2023-010046, ve znění pozdějších oprav, a v Úředním věstníku Evropské unie uveřejněno dne 13. 3. 2023 pod ev. č. 2023/S 051-151295, ve znění pozdějších oprav, se podle § 265 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v rozhodném znění, **zamítá**, neboť nebyly zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření.

ODŮVODNĚNÍ

I. ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ

1. Zadavatel – město Mnichovo Hradiště, IČO 00238309, se sídlem Masarykovo náměstí 1, 295 01 Mnichovo Hradiště (dále jen „zadavatel“) – jakožto veřejný zadavatel podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v rozhodném znění (dále jen „zákon“), zahájil podle zákona dne 8. 3. 2023 odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění otevřené řízení za účelem zadání veřejné zakázky „Poskytování služeb údržby zeleně pro Město Mnichovo Hradiště II“, přičemž předmětné oznámení bylo uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek dne 13. 3. 2023 pod ev. č. Z2023-010046, ve znění pozdějších oprav, a v Úředním věstníku Evropské unie uveřejněno dne 13. 3. 2023 pod ev. č. 2023/S 051-151295, ve znění pozdějších oprav (dále jen „veřejná zakázka“ či „zadávací řízení“).
2. Dle čl. 2 zadávací dokumentace je předmětem veřejné zakázky zajištění kontinuální průběžné péče o veřejnou zeleň ve městě Mnichovo Hradiště, přičemž se jedná zejm. o péči o trávniky, úklid listí na plochách veřejné zeleně, péči o květinovou výsadbu na záhonech i v truhlících, péči o dřeviny a ošetření stromů, instalaci a odstranění vánočních stromů, květinovou výzdobu č. p. 1, řešení havárií a dalších nestandardních situací a technickou činnost a ostatní práce jako např. odborné konzultace zásahů a návrhy opatření.
3. V čl. 2 odst. 2.2 zadávací dokumentace zadavatel stanovil předpokládanou hodnotu veřejné zakázky ve výši 29 535 232 Kč bez DPH.
4. V čl. 8 odst. 8. 5 zadávací dokumentace zadavatel stanovil lhůtu pro podání nabídek nejprve do dne 11. 4. 2023 do 11:00 hod., přičemž v návaznosti na provedená vysvětlení zadávací dokumentace tuto lhůtu následně prodloužil do 31. 5. 2023 do 11:00 hod.
5. Z dokumentace o zadávacím řízení na předmětnou veřejnou zakázku vyplývá, že zadavatel ve lhůtě pro podání nabídek obdržel celkem 5 nabídek.
6. Dne 11. 4. 2023 v 10:25 hod. obdržel zadavatel od dodavatele – VYKRUT zahradní služby a.s., IČO 03921921, se sídlem Pavlovova 3048/40, 700 30 Ostrava, ve správním řízení zastoupena na základě plné moci ze dne 4. 5. 2023 Mgr. Martinem Horákem, advokátem, ev. č. ČAK 13970, STRÁNSKÝ & PARTNEŘI, advokátní kancelář, se sídlem Jandova 208/8, 190 00 Praha (dále jen „navrhovatel“) – námitky z téhož dne směřující proti zadávacím podmínkám veřejné zakázky (dále jen „námitky“).
7. Rozhodnutím ze dne 21. 4. 2023, které bylo navrhovateli doručeno dne 24. 4. 2023 (dále jen „rozhodnutí o námitkách“), zadavatel námitky odmítl.

8. Vzhledem k tomu, že navrhovatel nepovažoval rozhodnutí o námitkách za učiněné v souladu se zákonem, podal dne 4. 5. 2023 u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) návrh na zahájení správního řízení o přezkoumání úkonů zadavatele z téhož dne. Stejnopis návrhu byl zadavateli doručen téhož dne.

II. OBSAH NÁVRHU

9. Návrh směřuje proti zadávacím podmínkám veřejné zakázky a proti rozhodnutí o námitkách.
10. Navrhovatel v první řadě namítá, že v technické kvalifikaci v čl. 5 odst. 5.3 písm. b) zadávací dokumentace zadavatelem stanovený požadavek na předložení komerčních certifikátů ETW, ČCA a ISA Certified Arborist, nespádajících do českého vzdělávacího systému a neumožnění jejich nahrazení doklady dle státem uznané profesní kvalifikace, je netransparentní a nesprávný.
11. K argumentaci zadavatele, že námitka týkající se požadavku technické kvalifikace je zmatečná, neboť v ní není specifikováno v čem je požadavek na předložení certifikátů netransparentní a nesprávný, navrhovatel uvádí, že ačkoliv se zadavatel snaží mlžit, a označuje námitku za zmatečnou, pochopil její význam a důvod zcela správně a jednoznačně a snaží se předkládat argumentaci, která je nesprávná.
12. Dále navrhovatel zdůrazňuje, že zadavatel je při stanovení podmínek technické kvalifikace dle § 79 odst. 2 písm. d) zákona limitován zákonem, aby podmínky byly jednoznačné a souvisely s předmětem plnění a byly dodrženy základní zásady zadávacího řízení. K tomu navrhovatel doplňuje, že takový požadavek se vztahuje i k § 79 odst. 2 písm. d) zákona v souvislosti s pozicí techniků ve smyslu § 79 odst. 2 písm. c) zákona, kdy dle navrhovatele je zadavatel oprávněn požadovat techniky existující, právním předpisem vymezené a související s předmětem plnění. Dle navrhovatele naopak zadavatel není oprávněn vymezit speciální, neexistující či smyšlené techniky, nebo dokonce na ně vznášet jakékoli zákonem neupravené požadavky.
13. Dále navrhovatel uvádí, že požadovaný technik specialista je technik arborista vymezený národní soustavou povolání, která stanoví kvalifikaci k výkonu povolání technik arborista, a to školním vzděláním specifikovaným v níže uvedeném rozsahu, přičemž takto stanovenou kvalifikaci lze alternativně nahradit formou dalšího vzdělávání dle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, akreditovaných vzdělávacích kurzů (např. rekvalifikací) a další obecně uznávané kvalifikace, které vedou k získání požadované kvalifikace k výkonu daného povolání či specializace.

Název oboru	Typ číselníku KKOVRVP	Kód	Vhodnost
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru zahradnictví	KKOV	4144M	nejvhodnější
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru lesní hospodářství	KKOV	4146M	nejvhodnější
Zahradnictví	RVP	41-44-M/01	nejvhodnější
Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru zahradnictví	KKOV	4144L	vhodná
Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru lesní hospodářství	KKOV	4146L	vhodná

14. K tomu navrhovatel doplňuje, že autorizovanou osobou pro získání kvalifikace u povolání technik arborista jsou subjekty „ABA International, z.s., se sídlem Vranov 83, 664 32 Vranov“ a „Arbonet, s.r.o., se sídlem Dolská 2486/12, 193 00 Praha“.
15. Ve vztahu k argumentu zadavatele, že daný požadavek vznesl nad rámec samotného vzdělání a jedná se o doplňující požadavek k požadavku na vzdělání, navrhovatel namítá, že jeho argumentace je mylná a v rozporu se zákonem, přičemž kvalifikace pro výkon povolání je založena na principu úplné profesní kvalifikace, která se prokazuje výlučně školním vzděláním a alternativní profesní kvalifikací ve smyslu dalšího vzdělání dle zákona č. 179/2006 Sb., tedy toliko dílčího vzdělání formou tzv. rekvalifikace. Navrhovatel je přesvědčen, že se v případě zadavatelem uváděných certifikátů nejedná o „nadstavek“ vzdělání. K tomu navrhovatel doplňuje, že úplnou profesní kvalifikací je odborná způsobilost vykonávat všechny pracovní činnosti v určitém povolání, a tak dle navrhovatele *„[t]akovéto úrovně nikdy profesní kvalifikace ve smyslu dalšího vzdělání dle č.179/2006 Sb., nedosáhne.“*
16. Dále navrhovatel uvádí, že *„[š]kolním vzděláním je dosaženo úplné profesní kvalifikace pro výkon požadovaného povolání. Je to tedy maximální forma kvalifikace pro výkon povolání technik arborista. Toliko částečnou kvalifikaci, tedy profesní kvalifikaci, potom může získat kdokoli, např. osoba toliko se základním vzděláním, či osoba vzdělání zcela odlišného, která si u jednoho ze dvou výše uvedených subjektů zaplatí akreditovaný vzdělávací kurz.“* Dle navrhovatele však takový kurz nedosáhne úrovně úplné profesní kvalifikace.
17. Navrhovatel konstatuje, že pro povolání technik arborista je třeba buď úplné profesní kvalifikace nebo alternativně profesní kvalifikace v rozsahu komerčního akreditovaného vzdělávacího kurzu. Dle navrhovatele tak úplná profesní kvalifikace je vyšším stupněm kvalifikace oproti částečné profesní kvalifikaci.
18. Navrhovatel tak požadavek zadavatele na prokázání kvalifikace na pozici technika arboristy úplnou profesní kvalifikací získanou vzděláním, a navíc ještě částečnou profesní kvalifikací získanou komerčním certifikátem považuje za nedůvodný. Dále navrhovatel považuje požadavek za absurdní jako kdyby *„[...] měl vyučený kuchař nad rámec svého výučního listu získaného v rámci středního vzdělání, ještě prokazovat, že absolvoval rekvalifikační kurz na kuchaře.“*
19. Dle navrhovatele tak zadavatel není oprávněn v rámci stanovení kvalifikačních podmínek požadovat zároveň doklad o vzdělání a komerční certifikát, a stejně tak není oprávněn odmítnout doklad o vzdělání jako doklad úplné profesní kvalifikace.
20. Dále navrhovatel odkazuje na komentářovou literaturu k ustanovení § 79 odst. 2 písm. d) zákona, ze které ve vztahu k rozsahu dokladů cituje, že *„mezi tyto doklady mohou patřit doklady na všech úrovních vzdělávacího systému, včetně osvědčení o profesní kvalifikaci podle zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.“*¹ K tomu navrhovatel doplňuje, že postup zadavatele je také v rozporu se zásadou legitimního očekávání, když v minulosti z totožných důvodů zrušil zadávací řízení na veřejnou zakázku s názvem „Revitalizace zeleně na sídlišti Jaselská – I. etapa“.
21. Dle navrhovatele také o nesprávnosti a nepřiměřenosti stanoveného požadavku svědčí skutečnost, že navrhovatel prokazuje splnění obdobného požadavku i u jiných veřejných

¹ Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. P. Herman, V. Fidler a spol.

zakázek, které řádně a úspěšně realizuje. Navrhovatel tak má k dispozici pracovníky s délkou praxe 5 let, kteří nemusí disponovat dotčenými certifikáty. Dle navrhovatele je tak tato skutečnost důkazem o nepřiměřenosti postupu zadavatele, kdy se nedůvodně odchyluje od obvyklých postupů ostatních zadavatelů v jiných zadávacích řízeních.

22. Navrhovatel dále namítá neodůvodněnost požadavku v čl. 6 odst. 6.14 závazného vzoru smlouvy o dílo, který spočívá v povinnosti zhotovitele zajistit pro své zaměstnance v dojezdové vzdálenosti max. 10 minut od místa plnění sociální zařízení a šatny, kdy navíc zadavatel nedodržení dané povinnosti sankcionuje smluvní pokutou.
23. Navrhovatel namítá, že právní předpisy pro uzavřené pracoviště požadují vzdálenost sanitárního zařízení 120 m, resp. 75 m při ztížených podmínkách, přičemž není stanovena časová lhůta. K tomu navrhovatel dodává, že z těchto předpisů mají výjimku z důvodu specifického pracoviště zahradnické a lesnické práce. Dle námitek, které navrhovatel učinil nedílnou částí svého návrhu, k tomu navíc uvádí, že z tohoto důvodu považuje tuto smluvní podmínku za diskriminační, neodůvodněnou a nepřiměřenou, kdy má zadavatel tímto v úmyslu odradit některé dodavatele od jejich účasti v zadávacím řízení a jedná se tak dle navrhovatele o skrytou diskriminaci. Navrhovatel dále konstatuje, že má cca 15 až 20 minut od místa plnění zajištěny šatny vč. sociálního zázemí.
24. Dále navrhovatel rekapituluje, co v rozhodnutí o námitkách k uvedené námitce konstatoval zadavatel. Ten uvedl, že stanovil požadavek s ohledem na naplnění podmínek sociálně odpovědného zadávání veřejných zakázek dle § 6 odst. 4 zákona, tj. stanovil podmínku nad rámec zákonných požadavků. Zadavatel je přesvědčen, že takovou podmínku stanovit může, jinak by koncept odpovědného zadávání nedával smysl. Zadavatel také uvedl, že se jedná o malé zvýšení nákladů ve srovnání s pozitivními dopady, jak na pracovníky dodavatele, tak zadavatele a jeho obyvatele. K uvedenému navrhovatel konstatuje, že takové odůvodnění zadavatele považuje za pouhé slohové cvičení bez racionálního odůvodnění, přičemž navrhovatel uvádí, že zaměstnává zkušené pracovní týmy, které jsou založeny na dlouhodobě zpracovaných technologických a sociálních postupech. Vzhledem k délce svého působení se navrhovatel považuje za odpovědného zaměstnavatele, který plně zabezpečuje požadavky a potřeby svých zaměstnanců. Dle navrhovatele „[...] v rámci sociálně odpovědného zadávání nemá zadavatel primárně posuzovat, co je pro koho výhodné, či jiným způsobem přínosné, ale je povinen zkoumat výhradně to, zda je jím vymyšlený požadavek (odchylka, výjimka) realizovatelný a neodporující smyslu zakázky“. Navrhovatel je přesvědčen, že pokud právní předpis nestanoví pro zahradnické a lesnické služby požadavky odpovídající uzavřeným pracovištím, nemůže si zadavatel z vlastní vůle stanovit takovou smluvní podmínku, která odporuje smyslu a běžnému výkonu takových prací, a navíc pro případ jejího nedodržení stanovit sankci.
25. Navrhovatel dále shrnuje, že tímto návrhem napadá jak rozhodnutí o námitkách, které je věcně nesprávné, nemající oporu v zákoně ani předmětu plnění, tak zadávací podmínky a veškerá navazující rozhodnutí zadavatele.
26. Závěrem navrhovatel konstatuje, že zadavatel postupoval v rozporu se zákonem, když stanovil netransparentní, nepřiměřené a diskriminační zadávací podmínky a řádně se nevypořádal s námitkami navrhovatele v souladu se zákonem, a tím došlo k podstatnému ovlivnění výběru dodavatele. K tomu navrhovatel doplňuje, že zadavatel rozhodnutím o námitkách zasáhl

do práva navrhovatele na řádný průběh zadávacího řízení, čímž mu byla způsobena i nehmotná újma, přičemž postup zadavatele způsobil faktické vyloučení navrhovatele z účasti v zadávacím řízení. Navrhovatel dále uvádí, že jeho újmou je „[...] především ušlý zisk, kterého by při realizaci veřejné zakázky dosáhl, náklady spojené s uplatněním jeho oprávněných námitek a tohoto návrhu. Obdobná újma byla způsobena i všem dalším případným dodavatelům (...)“.

27. S ohledem na výše uvedené skutečnosti navrhovatel navrhuje, aby Úřad zrušil rozhodnutí o námitkách a všechny navazující úkony.

III. PRŮBĚH SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ

28. Podle § 249 zákona ve spojení s § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), bylo správní řízení o přezkoumání úkonů zadavatele zahájen dne 4. 5. 2023, kdy Úřad obdržel návrh navrhovatele.
29. Účastníky správního řízení podle § 256 zákona jsou zadavatel a navrhovatel.
30. Zahájení správního řízení oznámil Úřad jeho účastníkům přípisem ze dne 5. 5. 2023.
31. Usnesením ze dne 5. 5. 2023 určil Úřad zadavateli lhůtu k provedení úkonu – podání informace Úřadu o dalších úkonech, které zadavatel provede v šetřeném zadávacím řízení v průběhu správního řízení, a zaslání příslušné dokumentace o zadávacím řízení pořizené v souvislosti s provedenými úkony, a to nejpozději jeden den po provedení příslušného úkonu.
32. Dne 15. 5. 2023 obdržel Úřad od zadavatele vyjádření k návrhu z téhož dne (dále jen „vyjádření zadavatele k návrhu“) a taktéž dokumentaci o zadávacím řízení na veřejnou zakázku.

Vyjádření zadavatele k návrhu

33. Zadavatel ve svém vyjádření nejprve shrnul námitky navrhovatele a taktéž v podrobnostech odkázal na svou argumentaci v rozhodnutí o námitkách.
34. Zadavatel především považuje navrhovatelovy námitky za zmatečné, jelikož navrhovatel přesně nedefinuje, v čem spočívá tvrzené porušení základních zásad a pouze konstatuje jednotlivá tvrzení bez bližšího vysvětlení. V rozhodnutí o námitkách nadto zadavatel uvádí, že dotčený požadavek na prokázání kvalifikace je stanoven transparentně, přičemž jej může prokázat velký okruh dodavatelů, když zadavatel stanovil, jaké certifikáty požaduje a dal dodavatelům možnost prokázat předmětnou kvalifikaci jakýmkoliv obdobným osvědčením.
35. Dále zadavatel, jak ve vyjádření k návrhu, tak v rozhodnutí o námitkách upozorňuje, že zejm. u námitky týkající se prokázání technické kvalifikace předložením certifikátů nebyla navrhovatelem splněna podmínka stanovená v § 244 odst. 3 zákona z důvodu neexistence tvrzené újmy navrhovatele v námitkách, tj. údajný ušlý zisk, jelikož je zadavatel přesvědčen, že navrhovatel dotčenými požadavky nebyl omezen v možnosti podat nabídku, protože z předchozích zadávacích řízení ví, že navrhovatel předmětnými certifikáty disponuje.
36. Dále zadavatel uvádí, že zmatečnost spatřoval ve výše uvedené skutečnosti, že navrhovatel nijak nespecifikuje, v čem spatřuje porušení jednotlivých základních zásad, k čemuž zadavatel dodává, že pokud se „[...] vyjádří ke všem aspektům možných implicitních tvrzení

[n]avrhovatele, nic nemění na tom, že [n]avrhovatel je povinen jasně popsat a zdůvodnit, co konkrétně měl [z]adavatel porušit.“

37. Zadavatel je dále přesvědčen, že při stanovení požadavku ve smyslu § 79 odst. 2 písm. d) zákona jsou sice zadavatelé omezeni zákonem, ale zákonem o zadávání veřejných zakázek. Zadavatel dále nesouhlasí s tvrzením, že v rámci kvalifikace nemůže zadavatel požadovat nic, co není oficiální součástí českého vzdělávacího systému, jelikož by tím byla vyloučena možnost vznášet jakékoli požadavky na předložení komerčních certifikátů, což je ve veřejném zadávání zcela běžné a rozhodovací praxí či odbornou veřejností nezpochybnované, např. podobně jako v oblasti IT.
38. Nadto zadavatel odkazuje na samotné znění § 79 odst. 2 písm. d) zákona, kde se výslovně hovoří o osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci. Dle zadavatele je tak možné stanovit požadavky na vzdělání, dobu praxe a různé certifikáty a osvědčení, které jsou podstatné pro plnění předmětu veřejné zakázky, přičemž nelze vyloučit ani soukromoprávní certifikáty.²
39. Dále zadavatel konstatuje, že nezpochybnuje, že stanovený požadavek musí splňovat základní zásady zadávacího řízení, avšak navrhovatel tvrzené porušení zákona vztahuje pouze k nezákonnosti z důvodu, že požadované certifikáty nejsou součástí českého vzdělávacího systému. Zadavatel k tomu doplňuje, že se v rozhodnutí o námitkách podrobně vyjádřil, proč dotčené certifikáty požaduje, což navrhovatel ve svém návrhu nijak nezpochybnuje. Zadavatel tak v rozhodnutí o námitkách předně konstatoval, že v rámci svého majetku na svém území spravuje velké množství dřevin, které vyžadují speciální péči. K tomu poukázal na skutečnost, že má zájem především na tom, aby péči o dřeviny vykonávala osoba s adekvátní specializací, neboť jakékoliv neodborné zásahy jemu mohou způsobit značné škody na majetku. Dle zadavatele samotné vzdělání v oboru zahradnictví či lesnictví takovou specializaci nezaručí. Zadavatel je přesvědčen o zákonnosti stanoveného požadavku, který odráží jeho potřebu větší specializace pro dané činnosti, kdy nezpochybnuje, že absolvent zmíněných oborů v budoucnu může být kvalitním arboristou, avšak neplatí, že jím je každý absolvent daných oborů.
40. Zadavatel konstatuje, že v oblasti péče o dřeviny jsou požadované certifikáty běžně dostupné, přičemž v případě, kdy jsou arboristické činnosti dotovány dotačními prostředky Evropské unie, jsou dotčené certifikáty doporučené (např. dotační program Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky). Zadavatel k tomu dodává, že „[...] si je vědom toho, že řešená veřejná zakázka není administrována v rámci žádného dotačního programu, je nicméně možné, že vzhledem k dlouhodobému charakteru smlouvy mohou být některé budoucí činnosti v obdobném dotačním programu“. Zadavatel se tak domnívá, že pokud je obdobná kvalifikace doporučována státní institucí, bude přidanou hodnotou z hlediska dosažení účelu péče o stromy a další dřeviny.
41. Dále zadavatel uvádí, že „[k]omerční certifikáty jsou ve vztahu ke vzdělání v oboru lesnickém nebo zahradnickém dokladem specializace dané osoby na péči o stromy a dřeviny, která není českým vzdělávacím systémem konkrétně pokryta“. K tomu zadavatel doplňuje, že absolvent školy s lesnickým či zahradnickým zaměřením nemusí být kvalifikován k péči o stromy. Výhodu

---

² K tomu zadavatel odkazuje na komentářovou literaturu Šebesta, M. a kol. Zákon o zadávání veřejných zakázek. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022.

dotčených certifikátů pak zadavatel vidí v potřebě obnovovat jejich platnost přezkoušením certifikované osoby, což zajistí aktuální znalosti a odbornost dané osoby.

42. Ve vztahu k navrhovatelem citované komentářové literatuře zadavatel uvádí, že nijak nezpochybňuje, že jako doklady k prokázání kvalifikace mohou sloužit doklady na všech úrovních vzdělávacího systému, avšak takovými doklady mohou být dle zadavatele i komerční certifikáty.
43. Dle zadavatele je irelevantní tvrzení navrhovatele o tom, že měl zadavatel vyhovět jeho námitkám, neboť již dříve zrušil jiné zadávací řízení na základě jeho námitky, a tudíž byl navrhovatel v legitimním očekávání, že zadavatel bude postupovat i v daném případě stejně, neboť je zadavatel povinen postupovat v souladu se zákonem a skutečností, které ho vedly ke zrušení dřívějšího zadávacího řízení nejsou stejné jako v projednávaném případě. Zadavatel je přesvědčen, že jeho v minulosti učiněné kroky jej nemohou zavazovat do budoucna, jelikož by pak mohlo dojít k situaci, kdy by chybující zadavatel musel opakovat totožná pochybení s ohledem na legitimní očekávání dodavatelů.
44. K tvrzení navrhovatele, že se v jiných zadávacích řízeních obejde bez dotčených certifikátů, zadavatel uvádí, že zadávací podmínky v jiných zadávacích řízeních nemusí být pro zadavatele vodítkem, jelikož jediným limitem pro stanovení požadavků je dodržení zákona.
45. Nadto zadavatel v rozhodnutí o námitkách reaguje na tvrzení navrhovatele, že vyjádření zadavatele ve vysvětlení zadávací dokumentace ze dne 31. 3. 2023 *„zcela dehonestuje český vzdělávací systém a je v přímém rozporu § 6 odst. 1 a 2 ZZVZ a zcela uráží vystudované profesionály v oboru a postup zadavatele lze označit jako nezákonný“* a uvádí, že takové tvrzení neznámá, že je zadavatelův postup nezákonný, a navíc k žádné dehonestaci nedochází. Dále zadavatel v rozhodnutí o námitkách doplňuje, že požadavek v čl. 5 odst. 5.3. zadávací dokumentace stanovil tak, že požaduje, aby dodavatel disponoval jednou osobou, která splňuje dané požadavky. Tato osoba má mít středoškolské vzdělání zahradnického nebo lesnického směru a zároveň disponovat alespoň jedním z daných certifikátů, příp. obdobným osvědčením. V souvislosti s tím zadavatel upozorňuje, že ustanovení § 79 odst. 2 písm. d) zákona neomezuje zadavatele *„[...] na požadavky ve vztahu ke vzdělání, které je součástí českého vzdělávacího systému.“*, přičemž zadavatelé běžně požadují prokázat danou kvalifikaci komerčními certifikáty. Dle zadavatele by mohl být požadavek omezující, pokud by jím požadoval prokázat vzdělání konkrétní osoby, tomu tak ale není a zadavatel opakuje, že se jedná o dva samostatné požadavky.
46. Ve vztahu k námitce týkající se smluvní podmínky stanovené v čl. 6 odst. 6.14 závazného vzoru smlouvy o dílo zadavatel předně uvádí, že *„[...] daný požadavek stanovil ve vztahu k § 6 odst. 4 zákona, přičemž má za to, že naplnění předmětného požadavku bude mít významný dopad, jak na [z]adavatele, respektive obyvatele města, tak na pracovníky budoucího vybraného dodavatele, přičemž nedochází k diskriminaci žádných dodavatelů, protože všichni dodavatelé jsou bezesporu schopni splnění požadavku zajistit, aniž by to významně zvedlo jejich náklady. Skutečnost, že daný požadavek nevyhovuje [n]avrhovateli, protože tento má zázemí vzdálené 20 minut od místa plnění, ještě neznámá, že je daný požadavek diskriminační.“* K tomu zadavatel dodává, že pokud by stanovil limit na 20 minut, mohl by se opět ozvat jiný dodavatel, který má zázemí vzdálené 30 minut. Zadavatel je tak přesvědčen, že jediným limitem takového požadavku je přiměřenost a důvody přiměřenosti jím stanoveného požadavku podrobně

rozebral v rozhodnutí o námitkách. Tam zadavatel uvádí, že navrhovatel v námitkách opakovaně označuje daný požadavek za diskriminační, nicméně blíže již nevysvětluje, v čem by tvrzená nerovnost měla spočívat. Zadavatel v rozhodnutí o námitkách dále upozorňuje na situaci, kdy je z pohledu místa výkonu práce důležité zajištění adekvátního zázemí pro pracovníky. Dle zadavatele je pro dotčené pracovníky omezující právě to, kdyby měli dojíždět desítky kilometrů do zázemí jejich zaměstnavatele, aby využili šaten či mohli zde uspokojit své potřeby. Zadavatel je přesvědčen, že zajištění sociálního zázemí a šaten v místě výkonu práce je sociálně odpovědnější z pohledu komfortu pracovníků a jejich vyšší efektivity během výkonu práce.

47. Dále zadavatel uvádí, že „[...] princip odpovědného veřejného zadávání vychází právě z možnosti zadavatelů klást požadavky, u nichž mají za to, že přinesou pozitivní dopad v některém ze [z]ákonem předvídaných aspektů, a to i za cenu mírně vyšších nákladů, nebo za cenu určitého mírně disproportčního dopadu na některé dodavatele.“ K tomu zadavatel dodává, že ve vztahu k celkové předpokládané hodnotě veřejné zakázky je hodnota nákladů na zajištění povinnosti vyplývající z dotčené smluvní podmínky zanedbatelná, kdy očekávaný pozitivní dopad náklady naopak překonává, přičemž v konečném důsledku náklady ponese zadavatel. Dále zadavatel uvádí, že při stanovení této smluvní podmínky vycházel z velikosti území města a vzhledem k tomu, že se jedná o menší území by stanovení delšího časového limitu nemělo očekávaný pozitivní dopad. Závěrem zadavatel navrhuje, aby Úřad návrh v souladu s § 265 zákona zamítl.

Další průběh správního řízení

48. Za účelem prošetření postupu zadavatele ve věci zadávacího řízení Úřad provedl šetření trhu u dodavatelů zajišťujících služby obdobného charakteru, jako je předmět veřejné zakázky. Přípisem ze dne 24. 5. 2023 tak Úřad oslovil následující dodavatele:
- ZENOVA services s.r.o., IČO 25051865, se sídlem Vinohradská 3217/167, 100 00 Praha (dále jen „ZENOVA services“);
  - COMPAG CZ s.r.o., IČO 62241630, se sídlem V Lukách 95, 471 24 Mimoň (dále jen „COMPAG CZ“);
  - ALL4TREES, s.r.o., IČO 28998880, se sídlem Otovice 147, 273 27 Otovice (dále jen „ALL4TREES“);
  - Gabriel s.r.o., IČO 25419455, se sídlem České Kopisty 208, 412 01 Litoměřice (dále jen „Gabriel“);
  - OK GARDEN s.r.o., IČO 27571297, se sídlem Sládkovičova 1233/21, 142 00 Praha (dále jen „OK GARDEN“);
  - Okrasné zahrady arboristika s.r.o., IČO 27535363, se sídlem Velké Poříčí 597, 549 32 Velké Poříčí (dále jen „Okrasné zahrady arboristika“);
  - Gardenella s.r.o., IČO 10670572, se sídlem Masarykovo náměstí 22/13, 250 01 Brandýs nad Labem (dále jen „Gardenella“);
  - ZAHRADNICKÝ SERVIS s.r.o., IČO 28971396, se sídlem Boleslavská 1085, 294 01 Bakov nad Jizerou (dále jen „ZAHRADNICKÝ SERVIS“);

- JM GREEN s.r.o., IČO 29361095, se sídlem Sokolí 39, 674 01 Třebíč (dále jen „JM GREEN“);
- ARBO-Linné, s.r.o., IČO 26021854, se sídlem Luční 174/3, 500 03 Hradec Králové (dále jen „ARBO-Linné“);
- GRISPA s.r.o., IČO 28661222, se sídlem Opavská 395/94, 794 01 Krnov (dále jen „GRISPA“);
- ARMISA s.r.o., IČO 11956569, se sídlem Ladova 109, 460 14 Liberec (dále jen „ARMISA“);
- JohnnyStav s.r.o, IČO 11670452, se sídlem Zbraslavská 12/11, 159 00 Praha (dále jen „JohnnyStav“);
- Král – zahradnické práce s.r.o., IČO 27589030, se sídlem Kolovečská 1938, 155 00 Praha (dále jen „Král – zahradnické práce“);
- [JMÉNO A PŘÍJMENÍ, IČO, SÍDLO (dále jen „JMÉNO A PŘÍJMENÍ“)];
- Lesarb company s.r.o., IČO 04723805, se sídlem Braunerova 563/7, 180 00 Praha (dále jen „Lesarb company“),

s žádostí o zodpovězení následujících dotazů:

1. *„Jsou dle Vašeho názoru zadavatelem požadované certifikáty (ETW, ČCA, ISA či jiné obdobné arboristické certifikáty a osvědčení) něčím přínosné, resp. mají tyto certifikáty dle Vašeho názoru přidanou hodnotu ve vztahu k osobě věnující se péči o dřeviny a její kvalifikovanosti a odbornosti k péči o dřeviny (při zohlednění předmětu šetřené veřejné zakázky a zadavatelem požadovaného obsahu a rozsahu péče o dřeviny)? Pokud ano, uveďte prosím tento přínos. V tomto kontextu Úřad žádá i o uvedení, zda lze dle Vás spatřovat např. výše zadavatelem naznačené přínosy dotčených certifikátů (tj. že vzdělání zahradnického či lesnického směru jsou spíše obecného zaměření, jež nezaručují kvalifikovanost v oboru arboristika, tudíž požadovaný certifikát ověřuje onu kvalifikovanost přímo v tomto oboru, resp. ji zaručuje v aktuálním čase), nebo by dle Vás bylo pro prokázání náležité kvalifikace a odbornosti pro výkon činností, jež by měl v daném případě zajišťovat „kvalifikovaný arborista“, dostačující zadavatelem stanovené minimálně středoškolské vzdělání zahradnického nebo lesnického směru?“*
2. *Jsou podle Vás dotčené certifikáty (ETW, ČCA, ISA či jiné obdobné arboristické certifikáty a osvědčení) běžně dostupné, resp. existuje na relevantním trhu dostatek osob disponujících těmito certifikáty, nebo jsou dle Vašeho názoru z tohoto pohledu spíše ojedinělými a požadavek na jejich předložení je tedy výrazným omezením či překážkou v účasti na veřejné zakázce?“*

Stanovisko společnosti OK GARDEN

49. Dne 25. 5. 2023 obdržel Úřad stanovisko společnosti OK GARDEN, v němž pouze uvádí, že svůj názor na danou věc nechce veřejně prezentovat, neboť v současnosti pro zadavatele realizuje jinou veřejnou zakázku.

Stanovisko společnosti COMPAG CZ

50. Dne 26. 5. 2023 obdržel Úřad stanovisko společnosti COMPAG CZ, která ve svém stanovisku konstatuje, že požadované certifikáty jsou přínosné a garantují, že jejich držitel je odborníkem, který provedenými zásahy nezpůsobí škodu na majetku. Dle názoru dodavatele nestačí, aby arboristiku dělal vystudovaný zahradník, i kdyby měl vystudovaný obor sadovnictví či lesnictví, neboť bez vzdělání v oboru arboristika nemohou být práce kvalitně a kvalifikovaně vykonávány. Dle dodavatele je odbornost v péči o zeleň, resp. o stromy významným faktorem, jelikož „[k]dyž jde o stromy, jedná se často o dlouhověké živé objekty, které mohou být člověku v sídlech přínosné stovky let. Jejich přínosy jsou mnohé, např. dávají kyslík, poskytují stín, zlepšují mikroklima a účinně brání přehřívání města, plní funkci ekologickou, poskytují útočiště živočichům aj. Neodborným zásahem do takového stromu (např. stoletá lípa, jejíž hodnotu lze vyčíslit na 500.000 Kč), který tu například mohl být ještě dalších 200 let, se dřevina může stát provozně nebezpečnou a může být například nutné ji pokácet nebo uhyne a tím město přijde o velké hodnoty a ještě bude muset realizovat náhradní výsadbu, investovat do péče o nově vysazenou dřevinu nemalé prostředky a dlouho potrvá, než nová dřevina původní strom nahradí.“
51. Společnost COMPAG CZ rovněž uvádí, že požadované certifikáty jsou běžně dostupné a na trhu je dostatek kvalifikovaných pracovníků, přičemž se nejedná o ojedinělý požadavek.

Stanovisko společnosti Zenova services

52. Dne 31. 5. 2023 obdržel Úřad stanovisko společnosti Zenova services, v němž uvádí, že převážná část požadovaného plnění je péče o zeleň, přičemž osvědčení o vzdělání či požadavek na délku praxe tak, jak je popsáno v zadávací dokumentaci, je z jejího pohledu správná a akceptovatelná. Na druhou stranu však jmenovaná společnost uvádí, že tento odborný pracovník nemusí disponovat certifikátem arboristy, protože se jedná o specializovanou odbornost v rámci péče a vhodné údržby vzrostlých stromů a dřevin (posouzení zdravotního stavu, výchovné řezy, zmlazení, prosvětlení, vazby, rizikové/postupné kácení, atd.).
53. Zároveň společnost Zenova services sdělila, že přínos certifikátů je zejm. v praktických dovednostech a průběžném získávání nových poznatků i aktuálních informací, přičemž souhlasí se zadavatelem, že vzdělání středoškolské zahradnického nebo lesnického směru nezaručují kvalifikaci v arboristice.
54. Dle dodavatele jsou certifikovaní pracovníci s různými certifikáty v oboru arboristika na relevantním trhu k dispozici, avšak nemůže sdělit, zda je dostatečné množství pracovníků, kteří mají středoškolské vzdělání a k tomu některý arboristický certifikát. Současně není dodavateli známo, že podmínkou pro získání certifikátů je získané středoškolské či vysokoškolské vzdělání zahradnického nebo lesnického směru.

Stanovisko společnosti JM GREEN

55. Dne 5. 6. 2023 obdržel Úřad stanovisko společnosti JM GREEN, v němž uvádí, že „[c]ertifikáty ETW, ČCA ISA či jiné obdobné arboristické certifikáty a osvědčení jsou velmi přínosné, jedná se o doklady dokazující odbornost a zkušenost v oboru - řezy, vazby a celkové fyziologie dřevin.“ Dle dodavatele středoškolské vzdělání není dostatečnou kvalifikací a nezaručuje praxi a odbornost v dané problematice, přičemž středoškolské vzdělání zajišťuje většinou teorii a z praxe jen minimum. Dále společnost JM GREEN uvedla, že certifikáty jsou dostupné jen

těm, kteří splňují danou praxi, vzdělání a zkoušky, přičemž těchto osob je ale v České republice dostatek a předložení certifikátu není tedy překážkou ani omezením.

Stanovisko společnosti ALL4TREES

56. Dne 8. 6. 2023 obdržel Úřad stanovisko společnosti ALL4TREES, v němž sdělila, že uvedené certifikace mají na trhu relativně dlouhou tradici, kdy dříve byly významnější, neboť šlo o jedinou formu prokázání toho, že dotčená osoba je specialistou s aktuálními poznatky. Naopak v současnosti dle dodavatele význam těchto certifikací mírně poklesl, a to díky zavedeným oborovým standardům i dostupnosti vzdělání v rámci středních a vysokých škol.
57. Dle společnosti ALL4TREES lze považovat za problematickou nedostatečnou specifikaci požadovaných certifikátů – zejm. certifikačního programu ČCA. K tomu dodavatel sdělil, že existují 4 typy certifikátů, kdy pouze dva z nich naplňují požadavek na kvalifikovanou osobu k ošetřování stromů (stromolezec a plošinář) a u dalších dvou není provazba na požadované plnění (konzultant – certifikace zaměřená především na hodnocení stavu stromů bez praktické dovednosti stromy ošetřit; pozemní pracovník – náplní certifikace je především výsadba stromů a péče o mladé stromy bez stromolezecké techniky).
58. Dále společnost ALL4TREES uvádí, že není pravdivé tvrzení zadavatele o tom, že platnost certifikátů musí být pravidelně obnovována přezkoušením, jelikož pro prodloužení certifikátu je zpravidla požadováno doložení skutečnosti, že certifikovaná osoba pracovala alespoň určitý stanovený úsek v době platnosti certifikátu v oboru a doklady o účasti na odborných školeních. Dle dodavatele jsou dotčené certifikace významným základním stupněm kvalifikace pro osoby, které vykonávají praktickou péči o stromy, zejm. pokud nemají v oboru patřičné vzdělání. Nadto však dle dodavatele vzdělání v oblasti arboristiky, ale i v příbuzných oborech mnohdy poskytuje širší rozhled a orientaci, která praktikujícím stromolezcům v některých případech chybí.
59. Dle společnosti ALL4TREES jsou certifikáty běžně dostupné a na relevantním trhu je dostatek osob disponujících těmito certifikáty. Závěrem společnost ALL4TREES uvedla, že nepovažuje požadavek na předložení certifikátů za významné omezení ani překážku v účasti ve výběrovém řízení.

Stanovisko společnosti Okrasné zahrady arboristika

60. Dne 9. 6. 2023 obdržel Úřad stanovisko společnosti Okrasné zahrady arboristika, v němž uvádí, že vzhledem k požadovaným arboristickým činnostem je požadavek na certifikáty oprávněný. Dle dodavatele je odbornost pracovníka vykonávajícího takové činnosti nezbytná, jelikož jde o nezvratné zásahy do stromů a keřů, přičemž certifikát zajistí takovou odbornost, kdy jeho platnost je omezená a musí se každé 3 roky obnovovat doloženým dokladem o praxi, dokladem průběžného vzdělávání v rozsahu min. 30 výukových hodin a dokladem platného oprávnění pro práci ve výškách. Ve vztahu ke středoškolskému vzdělání společnost Okrasné zahrady arboristika uvedla, že „[...] není nezbytné, protože odbornost pracovníka tím není prokázána oproti certifikátu“.
61. Dle společnosti Okrasné zahrady arboristika jsou certifikované osoby dostupné, neboť je v České republice evidováno kolem 200 certifikovaných arboristů, jejichž seznam je veřejně dostupný na stránkách „Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu, z.s.“.

Stanovisko společnosti Gardenella

62. Dne 12. 6. 2023 obdržel Úřad stanovisko společnosti Gardenella, v němž sdělila, že neshledává chybu v požadavcích výběrového řízení města. Dle dodavatele vývoj v oblasti zásahů se neustále zdokonaluje, a to i v případě absolventů vysokých škol se zaměřením na stromy. Společnost Gardenella dále uvedla, že certifikáty zaručí odbornost zásahů vedoucích k uzdravení rostlin. Dle dodavatele jsou certifikace běžně dostupné, kdy jejich držitelů je dostatečné množství, přičemž nepřiměřený by byl požadavek např. arborista čtvrté úrovně – konzultant.

Stanovisko společnosti Lesarb company

63. Dne 13. 6. 2023 obdržel Úřad stanovisko společnosti Lesarb company, v němž uvedla, že je vhodné a potřebné, aby údržbu dřevin vykonávaly certifikované osoby. Dále společnost Lesarb company uvedla, že certifikáty obdrží osoby, které na to mají potřebné vzdělání a praxi, takže se v dané problematice pohybují delší dobu a tím pádem dokáží zabezpečit ošetření dřevin v rámci arboristických standardů. Společnost Lesarb company taktéž sdělila, že předmětné certifikáty jsou běžně dostupné a požadavek zadavatele není omezující, naopak zabezpečí, že zakázka bude realizována v požadované kvalitě.

64. Pro úplnost Úřad uvádí, že dodavatelé Zahradnický servis, Gabriel, ARBO-Linné, GRISPA, ARMISA, JohnnyStav, Král – zahradnické práce a [JMÉNO A PŘÍJMENÍ] Úřadu své stanovisko neposkytli.

65. Dále Úřad uvádí, že s žádostí o sdělení obdobných skutečností se Úřad přípisem ze dne 25. 5. 2023 (č. j. ÚOHS-19729/2023/535) obrátil taktéž na Arboristickou akademii, která přes opakovanou telefonickou komunikaci své stanovisko neposkytla. Úřad v dotčeném přípise požádal o zodpovězení obdobných otázek jako v případě dotázaných dodavatelů, přičemž otázky se vztahovaly k přínosu dotčených certifikátů, resp. jejich přidané hodnotě ve vztahu k arboristovi a jeho kvalifikovanosti a odbornosti, a k tomu, zda spatřují zadavatelem naznačené přínosy dotčených certifikátů, tj. zda je absolvent střední či vysoké školy zahradnického či lesnického směru dostatečně kvalifikovaný v arboristice, resp. pro výkon péče o dřeviny.

Další průběh správního řízení

66. Dále se Úřad obrátil na střední a vysoké školy se zaměřením zahradnického nebo lesnického směru. Přípisem ze dne 25. 5. 2023 (č. j. ÚOHS-19730/2023/535) tak Úřad oslovil následující instituce:

- Střední škola zahradnická a zemědělská A.E. Komerse, Děčín-Libverda, příspěvková organizace, IČO 47274654, se sídlem Českolipská 123, 405 02 Děčín (dále jen „SŠ A.E. Komerse“);
- Střední lesnická škola, Hranice, Jurikova 588, IČO 61986038, se sídlem Jurikova 588, 753 01 Hranice (dále jen „SŠ Hranice“);
- Střední odborná škola Jarov, IČO 00300268, se sídlem Učňovská 100/1, 190 00 Praha (dále jen „SŠ Jarov“);
- Střední škola zemědělská a zahradnická, Olomouc, U Hradiska 4, IČO 00602035, se sídlem U Hradiska 7/4, 779 00 Olomouc (dále jen „SŠ Olomouc“);

- Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace, IČO 00602027, se sídlem Žákovská 288/20, 709 00 Ostrava (dále jen „SŠ Ostrava“);
- Česká zahradnická akademie Mělník – střední škola a vyšší odborná škola, příspěvková organizace, IČO 00069221, se sídlem Na Polabí 411/72, 276 01 Mělník (dále jen „ČZA Mělník“);
- Střední lesnická škola a Střední odborná škola Šluknov, příspěvková organizace, IČO 47274719, se sídlem T. G. Masaryka 580, 407 77 Šluknov (dále jen „SŠ Šluknov“);
- Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola, Benešov, Mendelova 131, IČO 61664651, se sídlem Mendelova 131, 256 01 Benešov (dále jen „VOŠ a SŠ Benešov“);
- Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola, Tábor, Náměstí T. G. Masaryka 788, IČO 60064781, se sídlem nám. T. G. Masaryka 788/1, 390 00 Tábor (dále jen „VOŠ a SŠ Tábor“);
- Česká zemědělská univerzita v Praze, IČO 60460709, se sídlem Kamýcká 129, 165 00 Praha (dále jen „ČZU Praha“);
- Mendelova univerzita v Brně, IČO 62156489, se sídlem Zemědělská 1665/1, 613 00 Brno (dále jen „MU Brno“),

s žádostí o zodpovězení následujících dotazů:

1. *„Je běžnou součástí výuky na středních/vysokých školách zahradnického nebo lesnického směru obor arboristika, nebo se jedná spíše o obor probíraný v rámci výuky okrajově? Jakým způsobem je koncipována případná výuka arboristiky na středních/vysokých školách?“*
2. *Je dle Vašeho názoru absolvent střední či vysoké školy zahradnického či lesnického směru (s ohledem na náplň jeho studia) dostatečně kvalifikovaný v oboru arboristika, resp. pro výkon výše uvedené péče o dřeviny (tj. při zohlednění zadavatelem požadovaného obsahu a rozsahu péče o dřeviny)? Svoji odpověď prosím zdůvodněte.*
3. *Jsou dle Vašeho názoru zadavatelem vymezené certifikáty (ETW, ČCA, ISA či jiné obdobné arboristické certifikáty a osvědčení) něčím přínosné, resp. jakou mají tyto certifikáty dle Vašeho názoru přidanou hodnotu ve vztahu k osobě věnující se péči o dřeviny a její kvalifikovanosti a odbornosti k péči o dřeviny (při zohlednění předmětu šetřené veřejné zakázky obsahující výše uvedenou péči o dřeviny)? Pokud ano, uveďte prosím tento přínos.*
4. *V tomto kontextu Úřad žádá i o uvedení, zda lze dle Vás spatřovat např. výše zadavatelem naznačené přínosy dotčených certifikátů (tj. že vzdělání zahradnického či lesnického směru jsou spíše obecného zaměření, jež nezaručují kvalifikovanost v oboru arboristika, tudíž požadovaný certifikát ověřuje onu kvalifikovanost přímo v tomto oboru, resp. ji zaručuje v aktuálním čase)? Nebo by dle Vás bylo pro prokázání náležité kvalifikace a odbornosti pro výkon činností, jež by měl v daném případě zajišťovat „kvalifikovaný arborista“, dostačující zadavatelem stanovené minimálně středoškolské vzdělání zahradnického nebo lesnického směru?“*

Stanovisko VOŠ a SŠ Tábor

67. Dne 29. 5. 2023 obdržel Úřad stanovisko VOŠ a SŠ Tábor, v němž pouze uvádí, že se v rámci jejich oborů „Agropodnikání“ a „Péče o krajinu“ nemohou vyjádřit k položeným dotazům, jelikož obor arboristika není součástí profilu absolventa a odborných kompetencí studentů.

Stanovisko SŠ Hranice

68. Dne 30. 5. 2023 obdržel Úřad stanovisko SŠ Hranice, v němž uvádí, že arboristika není součástí jejího maturitního oboru lesnictví ani běžnou součástí její výuky, přičemž péči o stromy se žáci věnují v předmětech „Pěstování lesa“, „Hospodářská úprava lesa“ či „Lesnická botanika“. Dále SŠ Hranice sdělila, že „[...] cílenému zaměření se věnují na lesnických fakultách vysokých škol. Nedokážeme relevantně odpovědět, jakým způsobem a s jakou intenzitou se tomu věnují na středních/vysokých školách zahradnické směru.“ SŠ Hranice rovněž uvedla, že její absolvent získá vědomosti a znalosti péče o stromy v lese, ne o keře či parkové úpravy. Ve vztahu k otázce ohledně arboristických certifikátů SŠ Hranice pouze konstatovala, že s ohledem na okrajový zájem při výuce středoškolského maturitního oboru lesnictví není schopna relevantně odpovědět.

Stanovisko SŠ Šluknov

69. Dne 30. 5. 2023 obdržel Úřad stanovisko SŠ Šluknov, v němž sdělila, že arboristika není samostatným předmětem v oboru „Lesnictví“ na střední škole, ale vyučuje se v rámci jednotlivých předmětů („Botanika“, „Nauka o lesním hospodářství“ a „Pěstování lesa“). Dle SŠ Šluknov absolvent lesnické školy nemůže automaticky vykonávat arboristu, jelikož bez dalšího specializovaného studia nebo delší praxe není schopen samostatně rozhodovat o všech dřevinách. Dále SŠ Šluknov uvádí, že absolvent lesnické školy je schopen zajistit komplexní péči hospodářských dřevin. Co se týče arboristických certifikátů, SŠ Šluknov uvádí, že jejich získáním si absolvent lesnické školy rozšíří své znalosti o jiné než hospodářské dřeviny a dřeviny rostoucí mimo les. K přínosu arboristickým certifikátům SŠ Šluknov uvedla, že jsou poplatné době, přičemž není jednoduché získat akreditaci pro vydávání těchto certifikátů, a tak osoba disponující těmito certifikáty je specializovanější než běžný absolvent lesnické školy.

Stanovisko SŠ Ostrava

70. Dne 1. 6. 2023 obdržel Úřad stanovisko SŠ Ostrava, v němž uvádí, že arboristika je na dané škole probírána pouze v rámci teorie předmětů typu „Realizace a údržba zeleně“, „Sadovnictví“, příp. volitelného předmětu „Péče o dřeviny“, kde probíhá teoretická výuka a praktická cvičení „ze země“. Dále SŠ Ostrava uvedla, že se nezabývají stromolezectvím, prací v koruně, ošetřování senescentních dřevin apod. Nicméně platí, že u certifikátu Českého certifikovaného arboristy (ČCA – pozemní pracovník) je pro tuto profesi absolvent oboru „Zahradnictví“ plně kvalifikován.
71. Dále SŠ Ostrava uvádí, že „[o]bor arboristika není oborem vzdělávací soustavy, je to otázka vývoje zahradnictví v posledních desetiletích“. Obor „Zahradnictví“ je maturitním oborem, jehož absolventi bez dalšího nemohou pracovat jako arborista. Dle SŠ Ostrava si musí tito absolventi pro profesní kvalifikaci dle Národní soustavy kvalifikací své znalosti a dovednosti doplnit v rámci následných kurzů a získat certifikáty o těchto schopnostech nebo osvědčení o profesní kvalifikaci.

72. SŠ Ostrava v rámci svého stanovisko dále uvádí, že certifikáty jsou přínosné a v České republice je řada arboristů. Dle SŠ Ostrava v případě realizace zejm. ošetření stromů ve smyslu práce v koruně (řezy, vazby apod.) je třeba vždy vyžadovat příslušný certifikát, příp. „Osvědčení o profesní kvalifikaci“, které v zadávací dokumentaci chybí. V Národní soustavě kvalifikací existují profesní kvalifikace „Technik arborista“ a „Samostatný technik arborista“, kdy získání tohoto osvědčení je zcela na úrovni dotčených certifikátů. SŠ Ostrava se ztotožňuje s požadavky zadavatele na odbornou úroveň arboristy, přičemž výše zmíněné profesní kvalifikace i certifikáty jsou zárukou kvalitně provedené práce bez poškození dřevin. Dle SŠ Ostrava naopak práci na dřevinách „na zemi“ jako např. ošetření a řezy keřů, výsadby dřevin, výchovné řezy mladých stromů po výsadbě apod., zvládne i absolvent střední školy zahradnického zaměření.

Stanovisko VOŠ a SŠ Benešov

73. Dne 2. 6. 2023 obdržel Úřad stanovisko VOŠ a SŠ Benešov, v němž sdělila, že obor arboristika se na dané škole probírá pouze jako součást předmětu sadovnictví, a to pouze okrajově, stejně tak i v praktické výuce, přičemž absolventi jsou schopni kvalifikovaně provádět pouze část výkonů ze zmiňovaného výčtu péče o dřeviny, jako je výsadba keřů a stromů, mulčování, úvazky nově vysazených dřevin, zálivka, likvidace dřevní hmoty štepovačem. Dále VOŠ a SŠ Benešov uvádí, že absolventi „[...] jsou dodatečně proškoleni v odstraňování výmladků na stromě, ve výchovném řezu výšky stromu do 4 m, bezpečnostním řezu do 60 m² plochy koruny, řezu zdravotním do 60 m² plochy koruny, úpravy průchozího profilu, lokální redukci s plochou koruny do 60 m², odstranění pařezu o průměru kmene 11-30 cm a kácení stromů volné o průměru kmene 11-30 cm. Na ostatní pracovní operace nemá škola vybavení ani dostačující oprávnění k těmto výkonům u pedagogů či možnost zajistit požadovanou ochranu žáků pro výškové práce nad 150 cm.“
74. Dle VOŠ a SŠ Benešov jsou arboristické certifikáty přínosné, neboť „[a]rborista ovládá bezpečnost práce ve výškových úrovních nad 150 cm a práce s řetězovou pilou, je často schopný stromolezectví, byl dostatečně kvalifikovaně proškolen a prakticky přezkoušen z úvazků stromů zajišťujících bezpečnost koruny stromu s ohledem na jeho stabilitu a přirozený habitus stromů a statků daného místa. Měl by znát hloubku možného zásahu tak, aby neohrozil strom v jeho životaschopnosti. Zároveň dokáže provádět kácení stromů, tak aby neohrozil veřejné jmění, stavby či jiné osoby i sám sebe.“
75. Dále VOŠ a SŠ Benešov uvádí, že ošetření stromů, které se provádějí ve výškách (řezy, vazby) je nejvýše vhodné, aby dělal certifikovaný arborista. K tomu VOŠ a SŠ Benešov doplnila, že na dotčené škole se obor zahradnictví zaměřuje na všeobecné znalosti a dovednosti, ale bez další užší specializace na arboristiku, která by byla v tomto případě dostačující k provádění veškerých arboristických zásahů, které jsou zadavatelem požadovány.

Stanovisko ČZA Mělník

76. Dne 5. 6. 2023 obdržel Úřad stanovisko ČZA Mělník, v němž uvádí, že střední školy vydávají vlastní vzdělávací programy, které musí respektovat ministerstvem vydané rámcové vzdělávací programy a mohou upřesňovat a rozvíjet obecně nastavená pravidla. Rozsah problematiky tak může být na jednotlivých středních školách probírán do různé hloubky a s různou časovou dotací.

77. Dále ČZA Mělník uvádí, že v rámci jejích studijních programů se na učňovském oboru žáci zabývají omezeným sortimentem dřevin, přičemž teorie a praxe se omezuje na výsadbu dřevin, řezy při výsadbě a na řez keřů (a další práce jako např. mulčování, hrabání listí, zálivka apod.), přičemž řezy na vzrostlých stromech se podrobně neprobírají a ani je není možné nacvičovat.
78. ČZA Mělník se dále vyjadřuje k maturitnímu oboru, v rámci kterého jsou probírány dřeviny v rozsáhlejší měřítku, což by mělo postačovat pro poznávání běžně používaných dřevin. ČZA Mělník k tomu uvádí, že „[n]a jejich poznání je kladen velký důraz“, přičemž se žáci podrobněji učí postupy při zakládání a péči o dřeviny, ze které se nejvíce věnuje založení výsadeb. Žáci se také seznámí s přehledem typů řezů na stromech, avšak dle ČZA Mělník tuto problematiku není možné probírat podrobně, kdy z pohledu praxe si žáci vyzkouší výsadby a řezy keřů, kdežto řezy vzrostlých keřů jsou nacvičovány pouze u ovocných stromů, které ošetřují jinak než okrasné dřeviny.
79. Dále ČZA Mělník uvádí, že studenti vyšší odborné školy v rámci oboru „Zahradní a krajinná tvorba“ mají dobrou teoretickou přípravu pro práci v arboristice, přičemž z praktických dovedností si projdou výsadbou dřevin a řezů keřů, v případě stromů však jen řezů ze země nebo s žebříkem, kdy nelze nacvičit řezy ve výškách za pomoci stromolezecké techniky a součástí výuky není ani práce s motorovou pilou či záchrana zraněného.³ ČZA Mělník uvádí, že z praktických dovedností studenti také „[...] procvičují pasportizaci zeleně, inventarizaci zeleně, návrh ošetření dřevin, zhodnocení stavu ošetřených dřevin, žádost o povolení kácení či si vyzkouší vypracování rozhodnutí.“ Dle ČZA Mělník je pro praktický výkon arboristiky na stojících stromech nutné, aby se absolventi daného oboru dále vzdělávali a získali potřebná potvrzení pro práci ve výškách, pro práci s motorovou pilou a naučili se stromolezectví a zdravotěvu a je potřebná víceletá praxe.
80. V rámci svého stanoviska ČZA Mělník odkazuje na „Standardy péče o přírodu a krajinu“, které vydává Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, konkrétně „řadu A“ zaměřenou na arboristiku. Dále k tomu ČZA Mělník doplňuje, že pro činnosti jako je výsadba stromů či řezy keřů by mělo středoškolské vzdělání stačit, nicméně pro činnosti jako instalace vazeb a některé řezy stromů (udržovací a stabilizační) je praktický nácvik ve školách nemožný.
81. Dle ČZA Mělník z přílohy zadávací dokumentace – položkový rozpočet vyplývá požadavek na konkrétní činnosti prováděné arboristou, jehož součástí jsou pracovní operace zahrnující řez stromů. Dále ČZA Mělník konstatuje, že je v dotčené příloze uveden seznam položek, které má realizovat arborista, kdy jde především o udržovací řezy a výchovné řezy u vyšších stromů do 4, 6 a 9 metrů, a je tak většinou nutná práce ve výškách, dále taky instalace a revize vazeb s pomocí lezecké techniky. Dle ČZA Mělník jde v tomto případě o omezený rozsah prací, u kterých je vyžadována certifikace a je toho názoru, že jde o složitější činnosti, u kterých střední a vyšší odborná škola nemůže zajistit jejich výuku.
82. ČZA Mělník se ve svém stanovisku dále vyjadřuje k přínosům dotčených certifikátů a považuje je za přínosné jak pro jejich držitele, tak pro zadavatele. Dle ČZA Mělník certifikát umožní deklarovat určitou úroveň znalostí a dovedností, kdy pro zadavatele je certifikát známkou

---

³ K tomu ČZA Mělník doplňuje, že v minulosti vyučovali volitelný předmět „Arboristický blok – stromolezectví“, kde si studenti mohli nacvičit lezení na stromy, přičemž v současnosti tento předmět již nenabízí kvůli nízkému zájmu a zastaralému vybavení.

kvality práce, odborných znalostí, praxe a dovedností. ČZA Mělník také konstatuje, že z právního hlediska arboristika není samostatnou živností, kdy arboristé využívají volnou živnost, k jejímuž získání není nutné prokazovat určitou úroveň vzdělání ani praxi, příp. zkoušky. ČZA Mělník je také toho názoru, že *„[d]oložení odbornosti jen živnostenským oprávněním je u složitějších arboristických prací nedostačující“*. ČZA Mělník shrnuje, že středoškolské vzdělání dává záruku na určitou úroveň znalostí a dovedností v zahradnickém či lesnickém směru, ale již ne pro vysoce odborné práce, *„[...] u kterých je potřeba určitá úroveň znalostí, dalšího vzdělávání, proškolení z hlediska bezpečnosti pro práci ve výškách a pro práci s motorovou pilou, znalosti první pomoci a ani nezaručí potřebnou praxi.“*

83. Dále ČZA Mělník souhlasí se zadavatelem, že certifikáty prokazují aktuální odborné zkušenosti a dovednosti, přičemž *„[p]ožadavek jen na středoškolské vzdělání by měl smysl v případě, že by se jednalo o výsadby dřevin, řezy keřů a u stromů o výchovné řezy.“* V případě velmi odborných a specializovaných prací, jako jsou práce ve výškách, řezy udržovací či stabilizační nebo instalaci vazeb, je dle ČZA Mělník vhodné prokazovat kvalifikaci pomocí příslušných certifikátů, jako případě šetřené veřejné zakázky, *„[...] kdy požadavek na provedení arboristou směřuje jen na tyto vysoce odborné práce“*.

Stanovisko ČZU Praha

84. Dne 8. 6. 2023 obdržel Úřad stanovisko ČZU Praha, v němž uvádí, že v obecné rovině se na středních školách probírá sortiment dřevin a péče o zahradnické úpravy v různém rozsahu. ČZU Praha konstatuje, že studentům jsou v rámci jejich oborů prezentovány teoretické znalosti přesahující běžnou péči o dřeviny a po praktické stránce studenti zvládnou běžné zhodnocení dřevin bez nácviu řezů dřevin ve výškách, instalace vazeb, záchrany raněného a proškolení pro práci s motorovou pilou. Dle ČZU Praha jejich fakulta poskytuje budoucím arboristům výborné teoretické základy, podrobně je seznámí se sortimentem dřevin a také teoretické základy odborné péče o dřeviny s předpokladem, že absolvent se zájmem o arboristiku se bude dále vzdělávat. ČZU Praha také upozorňuje, že neexistuje živnost arboristika, přičemž arboristické certifikáty jsou založeny na dobrovolnosti. ČZU Praha dále uvádí, že *„[c]ertifikáty ETW, ISA a ČCA – stromolezec garantují, že příslušná osoba má jak teoretické znalosti z arboristiky, pozná běžný sortiment dřevin, rozumí použití jednotlivých druhů řezů, dovede se bezpečně pohybovat ve výškách na stojících stromech a zde ošetřovat dřeviny příslušným druhem řezu, poskytnout první pomoc zraněnému či udržovat v provozuschopném stavu vybavení pro lezení na stromy.“* K tomu ČZU Praha také doplňuje, že pro prodloužení dotčených certifikátů je stanovena podmínka dalšího vzdělávání.
85. Dle ČZU Praha *„[a]rborista, který se prokáže některým z uváděných certifikátů, je tedy vysoce kvalifikovanou osobou pro provádění prací při ošetřování dřevin a jeho znalosti a dovednosti byly nezávisle prověřeny.“* Dle názoru ČZU Praha by požadavek pouze na středoškolské vzdělání byl dostačující jen pro běžnou péči o dřeviny (např. řezy keřů, příp. mladých stromů, péče o keřové výsadby, zálivka, okopávání apod.), kdy naopak pro práci v korunách stromů (např. bezpečnostní řezy, instalace a revize vazeb apod.) je žádoucí požadovat doklad, který potvrdí odbornost a praxe osoby vykonávající tyto činnosti.

Stanovisko MU Brno

86. Dne 9. 6. 2023 obdržel Úřad stanovisko MU Brno, v němž uvádí, že se na dané škole vyučuje bakalářský obor arboristika, kde jeho absolventi získají rozsáhlý teoretický základ potřebný pro

zvládnutí profesí arboristy, přičemž součástí je i praktická výuka zaměřená na výsadbu dřevin, péči o dřeviny, hodnocení dřevin a ošetřování dřevin pomocí stromolezecké techniky. MU Brno se ve svém stanovisku vyjadřuje také k výuce arboristiky středními školami a uvádí, že v rámci české vzdělávací soustavy je daná kvalifikace ve vyšší míře vyučována např. na ČZA Mělník v rámci programu „Zahradní a krajinná tvorba“, kdy tato instituce rovněž nabízí rekvalifikační kurz „Komplexní péče o dřeviny“. K tomu MU Brno doplňuje, že na některých středních zahradnických školách je arboristika vyučována jako jeden z předmětů a v rámci výuky jsou nacvičovány dílčí praktické činnosti.

87. Dle MU Brno je jejich absolvent plně kvalifikovaný v oboru arboristika, kdy podobně je to i v dalších oborech akreditovaných na středních školách a univerzitách zahradnického směru. Dále MU Brno uvádí, že *„[k]valifikaci VŠ vzdělávání v příslušných oborech uvádí jako jediný kvalifikační požadavek rovněž příslušné Standardy Agentury ochrany přírody a krajiny [...]“*, kdy tyto požadavky je možno chápat jako jediné legální pro kvalifikaci a kvalitu požadovaných úkonů péče o dřeviny. Jiné certifikační autority stojí mimo systém a nejsou dostatečně ukotveny v legislativě.
88. Ohledně dotazu na přínos dotčených certifikátů MU Brno uvádí, že měly význam v době, kdy nebylo dostupné vysokoškolské vzdělání v oboru ve snaze zvýšit kvalitu péče o dřeviny, přičemž může u nich docházet k rozporu se standardy. MU Brno dále uvádí, že *„[d]ržitel certifikátu prokazuje (v závislosti na konkrétním certifikátu) znalosti v určených oblastech oboru, jako je rozpoznání elementárních druhů dřevin, základních chorob, škůdců a doprovodných organismů dřevin, technologických postupů a základů biologie a ekofyziologie dřevin, stromolezectví apod. Nikdy ne však v šíři, která je požadována po absolventech univerzitního či středoškolského vzdělání. Zároveň prokazuje, že tyto znalosti držitel prokázal využít a správně aplikovat při certifikační zkoušce.“* Dále MU Brno k tomu konstatuje, že držitel certifikátu je schopný vykonávat danou činnost správně a v souladu s oborovými standardy, které však definují požadavek na vzdělání pro konkrétní práce, přičemž certifikát by měl prokázat také to, že se jeho držitel průběžně vzdělává.
89. Dle MU Brno upřednostňování certifikačních kurzů před středoškolským a vysokoškolským vzděláním nerespektuje realitu existence standardů. Dle názoru MU Brno zadavatel stanovil zadávací podmínky ohledně technické specifikace ve vztahu k osobě „kvalifikovaný arborista“ nepřiměřeně a diskriminačním způsobem tím, že požaduje předložení výše nastíněných certifikátů a opomíjí kvalifikaci získanou v rámci národního systému vzdělávání, přičemž opomíjí také existenci „Standardů Agentury ochrany přírody a krajiny“.
90. Pro úplnost Úřad uvádí, že SŠ A.E. Komerse, SŠ Jarov a SŠ Olomouc Úřadu své stanovisko neposkytly.

Další průběh správního řízení

91. Rozhodnutím ze dne 19. 6. 2023 Úřad nařídil z moci úřední předběžné opatření, kterým zadavateli uložil zákaz uzavřít smlouvu v zadávacím řízení na veřejnou zakázku, a to až do pravomocného skončení předmětného správního řízení.
92. Usneseními ze dne 27. 9. 2023 a 29. 6. 2023 stanovil Úřad účastníkům správního řízení lhůtu, ve které se mohli vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Usnesením ze dne 10. 7. 2023 Úřad

v návaznosti na žádost navrhovatele stanovil účastníkům řízení dodatečnou lhůtu, ve které se mohli vyjádřit k podkladům rozhodnutí.

93. Dne 3. 7. 2023 obdržel Úřad od zadavatele vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 30. 6. 2023.
94. Dne 28. 7. 2023 obdržel Úřad od navrhovatele vyjádření k podkladům rozhodnutí z téhož dne.

Vyjádření zadavatele k podkladům rozhodnutí

95. Zadavatel se ve svém vyjádření k podkladům předně vyjadřuje k provedenímu šetření trhu a institucí zajišťujících vzdělání zahradnického a lesnického směru. Dle zadavatele drtivá většina dotázaných subjektů potvrdila jeho stanovisko, které předestřel v rozhodnutí o námitkách a ve vyjádření k návrhu, a to, že požadavek na arboristické certifikáty není diskriminační, certifikáty jsou na relevantním trhu běžně dostupné a že s ohledem na specifickou oboru arboristika a určitou absenci jeho ukotvení v českém vzdělávacím systému je předmětný požadavek kvalifikace v souladu s předmětem veřejné zakázky, resp. s částí týkající se péče o stromy a další dřeviny.
96. Zadavatel dále vyzdvihuje to, že v podstatě všichni dotázaní uvedli, že vzdělání lesnického nebo zahradnického směru není dostačující, neboť se daná činnost na dotčených školách vyučuje pouze okrajově. K tomu zadavatel dodává, že právě skutečnost, že *„[...] míra specializace se napříč jednotlivými zařízeními může lišit, je právě jedním z důvodů, proč takové vzdělání samo o sobě nemůže být v současném stavu dostačující.“*
97. Dále zadavatel ke stanovisku ČZA Mělník, že arboristické certifikáty jsou přínosné jak pro jejich držitele, tak pro zadavatele, a že jsou zárukou kvalitní práce bez poškození dřevin, doplňuje, že správná péče o dřeviny má jak význam společenský, tak ekonomický, kdy neodborným zásahem by byla zadavateli způsobena přímá ekonomická újma. Dále zadavatel vyzdvihuje stanovisko společnosti Gardenella, která uvádí, že *„[...] městská zeleň je velmi sledovanou položkou ze strany občanů. Toto se děje zejména z důvodu osvěty důležitosti zeleně v městském prostředí. Je třeba si uvědomit, že dobře udržovaná zeleň může mít pozitivní dopad například v období velkých veder, a tedy ztráty zeleně v důsledku neodborného zásahu jsou pro [z]adavatele neakceptovatelné.“*
98. Zadavatel je přesvědčen, že samostatný požadavek na středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání nezaručí dostatečnou kvalifikaci pro odbornou práci s dřevinami, a to zejm. s činnostmi jako jsou řezy ve výškách nebo jiné zásahy do integrity dřevin. Dle zadavatele to však neznamená, že *„[...] nemůže existovat konkrétní osoba, která takovou kvalifikaci po absolvování navrhovatelem požadovaných oborů, díky samostudiu a vlastní praxi má, to ale nemůže být důvodem, aby byl [z]adavatel povinen akceptovat pouze vzdělání v lesnickém nebo zahradnickém oboru“*. V této souvislosti zadavatel odkazuje na stanovisko ČZA Mělník, kde je uvedeno, že prokázání středoškolského vzdělání v předmětných oborech zaručí určitou úroveň znalostí a dovedností, ale nezaručí vysoce odborné práce, kde je potřeba určitá teoretická úroveň znalostí, další vzdělávání, proškolení pro práci ve výškách a pro práci s motorovou pilou, znalosti první pomoci či potřebnou praxi.
99. Dle zadavatele je z provedeního šetření podstatné také to, že u lesnických oborů se výuka soustřeďuje na lesní dřeviny a jejich ošetření v lese, přičemž zadavatel nijak nezpochybňuje odbornost absolventů těchto škol, nicméně takovou kvalifikaci považuje za odlišnou od té,

kteřou by měla disponovat osoba pečující o dřeviny ve městě, v parcích, sadech apod. Dále zadavatel uvádí, že existují obory, kde se arboristika vyučuje (specializované obory na arboristiku), ale jsou jednak poměrně nové a jednak poskytují povětšinou spíše teoretický základ bez řádné praxe.

100. Dále se zadavatel vyjadřuje ke stanovisku MU Brno, která uvádí, že nejvhodnějšími pro pozici technik arborista jsou např. obory zahradnictví nebo lesní hospodářství. K tomu zadavatel dodává, že skutečnost, že obory jsou nejvhodnější ještě neznamená, že jsou dostačující, jelikož z vyjádření několika středních škol vyplývá, že péče o dřeviny mimo les se na těchto školách nevyučuje. Vhodnost těchto oborů dle zadavatele dokazuje, že v české vzdělávací soustavě není obor, který by zajistil dostatečnou přípravu daného povolání. Dále se zadavatel vyjadřuje k odkazům na bakalářské obory „Arboristka“ a „Systémová arboristika“ ve stanovisku MU Brno, která k nim uvádí, že studenti tohoto oboru *„získají rozsáhlý teoretický základ potřebný pro zvládnutí profesí arboristy“*. K tomu zadavatel doplňuje informace z webových stránek oboru „Arboristika“ MU Brno, kdy absolvent prezenčního studia má za sebou 15 dnů praxe, z čehož je 10 dnů věnováno řídicím, organizačním, plánovacím, manažerským či jiným činnostem v institucích daného odborného zařízení. Dle zadavatele se tak pravděpodobně absolvent takového oboru nebude věnovat arboristice ve smyslu fyzické činnosti údržby zeleně ve městě, což dle zadavatele *„[...] nepřímo dokazují informace na webových stránkách oboru arboristika na Mendelově Univerzitě, kde je v seznamu možných uplatnění arborista uveden na posledním místě, přičemž mezi hlavní možná uplatnění patří činnosti jako ‚odborník v oblasti ochrany přírody a krajiny‘, ‚soudní znalec se specializací na dendrologii‘, nebo ‚konzultant v oblasti dendrologických průzkumů‘, což jsou činnosti, které mají k praktické údržbě a úpravě dřevin značně daleko“*.
101. Zadavatel dále upozorňuje na skutečnost, že jediné negativní stanovisko MU Brno odkazuje na obory vyučované na ČZA Mělník, jejíž stanovisko naopak souhlasí se zadavatelem ohledně přínosů daných certifikátů. Zadavatel k tomu doplňuje, že jeho cílem je pouze nastavit kvalifikační požadavky tak, aby zajistil kvalitní a kvalifikovanou péči o své dřeviny a zároveň výrazně neomezil okruh potencionálních dodavatelů, přičemž *„[n]ení v silách (žádného) [z]adavatele, aby při zadávání zakázek byl odborníkem na detaily vzdělávacího systému ve všech existujících oborech, které souvisí s různými předměty zadávání veřejných zakázek. To platí o to více v situaci, kdy ani odborné instituce se nedokážou stoprocentně shodnout na tom, kdo přesně je ten správně kvalifikovaný arborista.“*
102. Závěrem zadavatel konstatuje, že ve shodě s doručenými stanovisky Úřadu není předmětný požadavek diskriminační a je zcela přiměřený předmětu veřejné zakázky, jelikož jsou certifikace běžně dostupné a dle zadavatele běžnější a dostupnější než absolventi relativně nového a teoretického vysokoškolského oboru arboristika. Zadavatel tak navrhuje dotčený návrh zamítnout.

Vyjádření navrhovatele k podkladům rozhodnutí

103. Navrhovatel se vyjadřuje k Úřadem provedenému šetření trhu a institucí zajišťujících vzdělání zahradnického a lesnického směru, přičemž namítá nevhodnost a návodnost vznesených dotazů, nevhodnost oslovených subjektů a zkrácenost předložených odpovědí.
104. Dle navrhovatele se Úřad v rámci formulace svých dotazů odklonil od navrhovatelem uplatněné argumentace a námítky, že *„[...] požadavek zadavatele pro splnění technické*

kvalifikace dle § 79 odst. 2 písm. d) ZZVZ dle bodu 5.3. b) zadávací dokumentace, a to předložení komerčních certifikátů ETW, ČCA, ISA Certified Arborist, nespadajících do českého vzdělávacího systému, a jejich znemožnění nahrazení doklady dle státem uznané profesní kvalifikace, je netransparentní a nesprávný (nezákonný postup) zadavatele.“, kdy předmětem této námitky dle navrhovatele je skutečnost, že zadavatel vyloučil možnost prokázat splnění technické kvalifikace formou úplné profesní kvalifikace v rozsahu požadovaného školního vzdělání, přičemž naopak zadavatel umožnil její prokázání výlučně prostřednictvím alternativního komerčního vzdělávacího kurzu. S ohledem na uvedenou námitku je navrhovatel přesvědčen, že dotaz Úřadu ohledně přínosu a dostupnosti dotčených certifikátů je irelevantní.

105. Dále navrhovatel konstatuje, že Úřad směřoval jednak dotazy k dodavatelům (vč. účastníků předmětného zadávacího řízení) a dále v upraveném znění vůči školským zařízením, přičemž byly formulovány tak, že argumentace navrhovatele byla opomenuta a současně návodně sváděla ke kladné odpovědi.
106. Navrhovatel dále poukázal na stanovisko společnosti Zenova services, která dle navrhovatele dospěla k závěru, že „[...] v projednávané věci nemusí odpovědné osoby disponovat certifikáty arboristy, a současně taktéž správně konstatuje, že v projednávané věci se využití odpovědné osoby pohybuje v rozsahu 0% - 5% celkového objemu prací.“ Dle navrhovatele to potvrzuje nepřiměřenost postupu zadavatele, neboť nebude ani postaveno na jisto, zda některá činnost bude předmětem plnění, přičemž míra uvedené nepřiměřenosti je zvýšena absencí definice pojmu arboristy a rozsahu jeho činností v právních předpisech s výjimkou odkazované národní soustavy výkonu povolání.
107. K tomu navrhovatel dodává, že v případě akceptování prokazování technické kvalifikace bez zákonné opory si lze ad absurdum představit situaci, kdy nějaký subjekt začne vydávat např. certifikát „vyhrnovač“ a zadavatel jej bude vyžadovat pro vyhrnování sněhu na chodníku nebo obdobně certifikát „zatloukač“ hřebíků v oblasti stavebních zakázek. Dle navrhovatele je bezpředmětné, zda bude takový certifikát dostupný, když žádný takový certifikát nebude potřeba.
108. Dále navrhovatel poukazuje na stanovisko společnosti ALL4TREES, která polemizuje nad přínosem certifikátů s ohledem na existenci školských oborů a upozorňuje na rozsah dotčených certifikátů, kdy existují 4 typy, přičemž některé z nich dle navrhovatele nejsou spojené s požadovaným plněním. Dle navrhovatele jsou nad rámec těchto typů vydávány také další certifikáty jako např. pro štěpkování a frézování pařezů, kdy zadavatelem stanovená zadávací podmínka je tak nejen nepřiměřená, ale i nesouvisející s předmětem plnění, neboť je mu lhostejné, který certifikát bude předložen.
109. K odpovědím od vzdělávacích institucí navrhovatel uvádí, že jsou v nich odlišnosti v závislosti na rozsahu jejich studijních programů, přičemž se shodují na tom, že obsah vzdělání je po teoretické stránce zejm. u vysokých škol kompletní. K tomu dodává, že MU Brno v odpovědi odkazuje na standardy AOPK, které „[...] jednoznačně kvalifikaci školského a univerzitního vzdělání akceptují, přičemž zadavatelem nepřipuštěnou kvalifikaci získanou v rámci národního systému vzdělávání považuje Mendelova univerzita v Brně jednoznačně za postup nepřiměřený a diskriminační.“ Navrhovatel dále upozorňuje na stanovisko ČZU Praha, pro kterou jsou základem arboristiky teoretické znalosti z botaniky, fyziologie, dendrologie, pedologie

a fytopatologie, které jsou získávány v rozsahu platných studijních plánů během studia, přičemž součástí výuky není proškolení pro práci ve výškách, motorovou pilou či záchrana zraněného. Absence obdobného školení je zmíněna i v rámci stanovisek středních škol, kdy dle navrhovatele je „[t]akovéto proškolení (...) primárně spjato s prací v korunách stromů.“

110. Dle navrhovatele není třeba v rámci technické kvalifikace prokazovat proškolení pro práci ve výškách, s motorovou pilou či záchranu zraněného, jelikož taková povinnost plyne z právních norem na úseku BOZP, přičemž tento závazek je součástí smlouvy o dílo a požadavku na předložení referenčního plnění, které by bez proškolení BOZP nebylo možné realizovat. Dle navrhovatele by vedle podmínky na splnění technické kvalifikace formou školského a univerzitního vzdělání mohl být požadován doklad o zmíněném proškolení BOZP. Dále navrhovatel uvádí, že samotná zadávací podmínka, resp. část vztahující se k prokázání praxe v délce 5 let je dostatečnou zárukou zkušeností vzdělaného pracovníka, a to jak po praktickém využití teoretických znalostí, tak práce ve výškách, s motorovou pilou či záchranu zraněného.
111. Dále navrhovatel uvádí, že ze stanovisek vyplynulá rozdílnost je směřována k práci založené na stromolezectví, přičemž zadavatel nestanovil požadavek na stromolezce, ale na pozici „kvalifikovaný arborista“, kdy k tomu navrhovatel odkazuje na veškerou svou argumentaci a stanoviska zejm. univerzit.
112. Navrhovatel současně odkazuje na stanovisko společnosti Zenova services, dle kterého zadavatelem požadované plnění taková specifika nevyžaduje, příp. v min. rozsahu, přičemž stromolezectví je nahraditelné formou práce z plošin, práce ze žebříků, nástavnými pilami atd. Zadavatel dle navrhovatele zároveň připustil všechny arboristické certifikáty vč. těch, které nezahrnují stromolezectví.
113. Navrhovatel závěrem konstatuje, že o nadbytečnosti a nepřiměřenosti požadovaného certifikátu svědčí i skutečnost, že zadavatel aktuálně realizoval veřejnou zakázku „Poskytování služeb údržby zeleně pro Město Mnichovo Hradiště III“ s totožným předmětem plnění jako v šetřené věci, přičemž v zadávací dokumentaci žádný komerční certifikát nepožaduje.

IV. ZÁVĚRY ÚŘADU

114. Úřad přezkoumal na základě § 248 a následujících ustanovení zákona případ ve všech vzájemných souvislostech a po zhodnocení všech podkladů, zejména relevantních částí dokumentace o zadávacím řízení, vyjádření účastníků správního řízení i stanovisek oslovených subjektů, rozhodl o zamítnutí návrhu. Ke svému rozhodnutí Úřad uvádí následující rozhodné skutečnosti.

K namítané neexistenci újmy navrhovatele

115. Před samotným věcným posouzením namítaných pochybení zadavatele je nutno vypořádat se s tvrzením zadavatele, že navrhovateli nehrozí napadanými zadávacími podmínkami újma, jelikož zadavatel má povědomí o tom, že předmětnými certifikáty (požadavek na jejichž doložení navrhovatel namítá) navrhovatel disponuje, a nelze dle něj tvrdit, že by navrhovatel byl diskriminován požadavkem stanoveným v čl. 6 odst. 6.14. závazného vzoru smlouvy.
116. Úřad k tomu předně uvádí, že podle § 241 odst. 1 zákona může námitky podat dodavatel, kterému postupem zadavatele souvisejícím se zadáváním podlimitní nebo nadlimitní veřejné zakázky, včetně koncese s výjimkou koncesí malého rozsahu podle § 178 zákona nebo se

zvláštními postupy podle části šesté zákona hrozí nebo vznikla újma; obdobně je stanoveno i pro případ podání návrhu dle § 250 odst. 1 zákona ve spojení s § 251 odst. 1 zákona. Podmínky aktivní legitimace k podání námitek a návrhu uvedené ve výše citovaných ustanoveních zákona tedy spočívají v tom, že se musí jednat o dodavatele dle § 5 zákona a že tomuto postupem zadavatele hrozí či vznikla újma.

117. K definici dodavatele Úřad konstatuje, že dodavatelem se dle § 5 zákona rozumí osoba, která nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací, nebo více těchto osob společně. V rozhodovací praxi Úřadu pak zaznívá (přirozené) omezení takto široké definice, které vyplývá z toho, že z hlediska konkrétní veřejné zakázky je dodavatelem jen takový subjekt, který vykonává činnost či dodává produkt (zboží, službu či stavební práci), o němž má zadavatel zájem a na jehož získání vypsání příslušné zadávací řízení.⁴
118. K samotnému pojmu „újma“ Úřad uvádí, že tento by měl být vykládán extenzivně, aby nedocházelo k omezování možnosti přezkumu postupu zadavatelů. Újma je pojmem širším než pojem „škoda“, a tedy v sobě může zahrnovat jak materiální a v daný okamžik vyčíslitelnou škodu, tak škodu, jejíž výši je obtížné či nemožné v okamžiku podání námitek přesně stanovit, a to zejména proto, že v raných stádiích zadávacího řízení před hodnocením nabídek může být přinejmenším obtížné určit, zda by stěžovatelova (navrhovatelova) nabídka vůbec mohla být vybrána jako nejvhodnější. Úřad má proto za to, že újma nemusí být vyčíslena, postačí např. obecné vymezení následku jednání zadavatele vůči stěžovateli (navrhovateli). Navíc zákonodárce v ustanovení § 241 odst. 1, resp. § 244 odst. 3 zákona připouští i uvedení pouhé potenciality, tj. hrozby újmy na právech eventuálního dodavatele (stěžovatele, navrhovatele). Pro založení aktivní legitimace stěžovatele, resp. navrhovatele tak postačí, prokáže-li újmu spočívající ve ztrátě minimálně teoretické možnosti veřejnou zakázku získat, když jako subjekt podnikající v daném oboru tvrdí, že zadávací podmínky veřejné zakázky byly stanoveny tak, že mu znemožňují účast v zadávacím řízení. Jinými slovy, v případě, kdy nelze vyloučit, že by stěžovatel (navrhovatel) mohl být schopen předmět plnění dané veřejné zakázky realizovat, a zároveň je předmětem řízení otázka, zda zadavatel nestanovil zadávací podmínky v rozporu se zákonem, v důsledku čehož se stěžovatel (navrhovatel) nemohl zadávacího řízení účastnit, případně nebyl schopen naplnit jeho podmínky, je možno zároveň konstatovat, že stěžovateli (navrhovateli) vznikla újma právě v tom smyslu, že postupem zadavatele ztratil možnost o danou veřejnou zakázku soutěžit (a tedy i možnost ji získat).
119. Jak stanoví § 244 odst. 3 zákona, v námitkách proti zadávacím podmínkám musí být uvedeno, jaká újma stěžovateli vznikla či hrozí. Z ustanovení § 244 odst. 3 zákona přitom nevyplývají požadavky týkající se specifikace újmy, která stěžovateli hrozí nebo vznikla v důsledku nezákonného postupu zadavatele. Navrhovatel v námitkách uvedl, že mu nastavenými zadávacími podmínkami vzniká, resp. hrozí škoda spočívající zejm. ve faktickém vyloučení navrhovatele z možnosti účastnit se zadávacího řízení a plnit předmět veřejné zakázky a následně tak generovat svůj zisk, jakož i zásah do jeho práva na řádný průběh zadávacího řízení.
120. Ve vztahu k šetřenému případu Úřad uvádí, že navrhovatel je dodavatelem mj. zabývajícím se údržbou veřejné zeleně, tedy nabízí plnění, na jehož získání zadavatel vypsání zadávací řízení. Současně je z výše uvedeného zřejmé, že navrhovatel vymezil hrozící či vzniklou újmu

---

⁴ Viz např. rozhodnutí Úřadu sp. zn. ÚOHS-S0333/2021/VZ, č. j. ÚOHS-05216/2022/500 ze dne 10. 2. 2022.

v souvislosti s postupem zadavatele v zadávacím řízení tak, že dle něj zadavatel stanovil zadávací podmínky v rozporu se zákonem, v důsledku čehož se navrhovatel nemohl zadávacího řízení účastnit, resp. nebyl schopen naplnit jeho podmínky. K tvrzení zadavatele, že navrhovateli nehrozí stanovenými zadávacími podmínkami újma, Úřad uvádí následující. U požadavku na předložení certifikátu k jednomu ze členů realizačního týmu dodavatele zadavatel uvádí, že jím dle jeho názoru navrhovatel disponuje, kdy toto své tvrzení opírá o své dřívější zadávací řízení, v němž měl navrhovatel certifikát k určité osobě doložit. Nicméně zmíněné certifikáty prokazují kvalifikaci konkrétní osoby, přičemž je možné, že daná osoba již u navrhovatele nepracuje, případně ji navrhovatel nemůže využít nebo dokonce mohl dotčený certifikát ztratit platnost, a navrhovatel tak nemůže daným certifikátem prokázat splnění nastaveného požadavku. Co se týče stanovené smluvní podmínky v čl. 6 odst. 6.14 závazného vzoru smlouvy o dílo, Úřad předně uvádí, že takový požadavek se může navrhovateli jevit jako excesivní a způsobující mu tak hrozící újmu, kdy zcela jistě nelze s jistotou tvrdit, že by jej navrhovatel splňoval a nijak by ho daný požadavek nemohl omezovat. Ve smyslu výše nastíněného chápání pojmu újma a posuzování její hrozby či vzniku nelze vyloučit, že navrhovatel ztratil minimálně teoretickou možnost o danou veřejnou zakázku soutěžit, a tedy možnost ji získat, tudíž mu minimálně v tomto smyslu hrozila, resp. vznikla újma.

121. S ohledem na výše uvedené Úřad uzavírá, že navrhovatel v námitkách i návrhu specifikoval, jaká újma mu v důsledku tvrzeného porušení zákona zadavatelem vznikla nebo hrozí, přičemž nelze vyloučit, že tato újma navrhovateli skutečně může hrozit či vzniknout, a proto byl navrhovatel oprávněn podat své námitky, resp. návrh.

K rozhodnutí o námitkách

122. Vzhledem ke skutečnosti, že navrhovatel svým návrhem napadá mj. i rozhodnutí o námitkách, když ve svém návrhu uvádí, že zadavatel nevypořádal jeho námitky v souladu se zákonem, zabýval se Úřad před samotným věcným přezkumem také posouzením způsobu vypořádání námitek navrhovatele ze strany zadavatele.
123. Předně k tomu Úřad uvádí, že z dokumentace o zadávacím řízení plyne, že námitky navrhovatele byly podány řádně a včas, oprávněnou osobou a obsahovaly veškeré náležitosti ve smyslu § 244 zákona, tudíž zadavatel byl povinen skutečnosti v nich uvedené věcně vypořádat.
124. Podle § 245 odst. 1 zákona zadavatel do 15 dnů od doručení námitek odešle rozhodnutí o námitkách stěžovateli. V rozhodnutí uvede, zda námitkám vyhovuje nebo je odmítá; součástí rozhodnutí musí být odůvodnění, ve kterém se zadavatel podrobně a srozumitelně vyjádří ke všem skutečnostem uvedeným stěžovatelem v námitkách. Pokud zadavatel námitkám vyhoví, sdělí v rozhodnutí současně, jaké provede opatření k nápravě.
125. Úřad k tomu v obecnosti konstatuje, že pro splnění požadavku na srozumitelnost a dostatečnou podrobnost odůvodnění stanoviska zadavatele v rozhodnutí o námitkách není nutné, aby se zadavatel vypořádával s každým dílčím aspektem argumentace stěžovatele do nejmenších myslitelných podrobností; rozhodující je, zda zadavatel v rozhodnutí o námitkách poskytuje navrhovateli srozumitelné a dostatečně podrobné stanovisko k podstatě namítaných skutečností, tj. k podstatě argumentace navrhovatele. Je tedy nutné, aby odůvodnění podaných námitek postihlo gros podaných námitek, aniž by ovšem bylo ze strany zadavatele nutné vypořádat každé jednotlivé tvrzení uvedené v námitkách.

126. Úřad dále uvádí, že navrhovatel blíže nekonkretizuje, která z částí rozhodnutí o námitkách není v souladu se zákonem, resp. ke kterým jeho argumentům se zadavatel adekvátně nevyjádřil. Nicméně Úřad přezkoumal rozhodnutí o námitkách a dospěl k závěru, že zadavatel postihnul gros každé z námitek, když z rozhodnutí je zřejmé, proč zadavatel považuje tvrzení navrhovatele ohledně jemu vytýkaných pochybení za lichá, stejně tak proč považuje svůj postup, resp. stanovené zadávací podmínky za souladné se zákonem. Rozhodnutí o námitkách tedy Úřad seznal za souladné s § 245 odst. 1 zákona.

K výroku tohoto rozhodnutí

Relevantní ustanovení právních předpisů

127. Podle § 6 odst. 1 zákona zadavatel při postupu podle tohoto zákona musí dodržovat zásady transparentnosti a přiměřenosti.
128. Podle § 6 odst. 2 zákona musí ve vztahu k dodavatelům zadavatel dodržovat zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace.
129. Dle § 36 odst. 1 zákona zadávací podmínky nesmí být stanoveny tak, aby určitým dodavatelům bezdůvodně přímo nebo nepřímo zaručovaly konkurenční výhodu nebo vytvářely bezdůvodné překážky hospodářské soutěže.
130. Podle § 37 odst. 1 zákona může zadavatel podmínky účasti v zadávacím řízení stanovit jako
- a) podmínky kvalifikace,
  - b) technické podmínky vymezující předmět veřejné zakázky včetně podmínek nakládání s právy k průmyslovému nebo duševnímu vlastnictví vzniklými v souvislosti s plněním smlouvy na veřejnou zakázku,
  - c) obchodní nebo jiné smluvní podmínky vztahující se k předmětu veřejné zakázky, nebo
  - d) zvláštní podmínky plnění veřejné zakázky, a to zejména v oblasti vlivu předmětu veřejné zakázky na životní prostředí, sociálních důsledků vyplývajících z předmětu veřejné zakázky, hospodářské oblasti nebo inovací.
131. Podle § 73 odst. 3 zákona může zadavatel v nadlimitním režimu požadovat prokázání
- a) ekonomické kvalifikace podle § 78 zákona nebo
  - b) technické kvalifikace podle § 79 zákona.
132. Podle § 73 odst. 6 zákona platí, že pokud zadavatel požaduje prokázání ekonomické nebo technické kvalifikace, musí v zadávací dokumentaci přiměřeně vzhledem ke složitosti a rozsahu předmětu veřejné zakázky stanovit
- a) která kritéria ekonomické nebo technické kvalifikace požaduje a
  - b) minimální úroveň pro jejich splnění.
133. Podle § 79 odst. 2 písm. d) zákona může zadavatel k prokázání kritérií technické kvalifikace požadovat osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci vztahující se k požadovaným dodávkám, službám nebo stavebním pracem, a to jak ve vztahu k fyzickým osobám, které mohou dodávky, služby nebo stavební práce poskytovat, tak ve vztahu k jejich vedoucím pracovníkům.

134. Podle § 265 písm. a) zákona Úřad návrh zamítne, pokud nebyly zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření.

Skutečnosti zjištěné z dokumentace o zadávacím řízení

135. Dle čl. 2 zadávací dokumentace je předmětem veřejné zakázky zajištění kontinuální průběžné péče o veřejnou zeleň ve městě Mnichovo Hradiště a v místních částech (tj. všech částech obce – viz čl. 3 odst. 3.2. zadávací dokumentace), přičemž se jedná zejm. o činnosti jako je péče o trávničky (sekání travnatých ploch podle kategorizace s úplným dosekáním trávy okolo překážek a úklidem posekané trávy nebo s mulčováním, zakládání nových trávníků, zálivka atd.), úklid listí na plochách veřejné zeleně, doplňování zeminy a mulče, péče o květinovou výsadbu na záhonech i v truhlících (výsadba, dosadba, odplevelení, kypření, zálivka, odstraňování pařezů, likvidace bioodpadu, rušení květinových výsadeb atd.) včetně péče o květinovou výzdobu pomníků, péče o dřeviny (výsadba keřů a stromů, řezy keřů a stromů, průklest keřů, tvarování keřů, kácení stromů, mulčování, vazby, úvazky, zálivka, likvidace dřevní hmoty štěpkovačem) atd. K tomu je i uvedeno, že „[o]šetření stromů (např. řezy, vazby) bude prováděno kvalifikovanou, k této činnosti odbornou způsobilou osobou – arboristou (viz Technická kvalifikace, bod 5.3 b).“ Jednotlivé činnosti jsou dále specifikovány v příloze č. 2 zadávací dokumentace – položkový rozpočet, kde jsou v části B – kácení a ošetřování dřevin vymezeny činnosti jako kácení stromů různého vzrůstu, různé druhy řezů, které jsou přímo vyhrazeny osobě na pozici arboristy, dále lokální redukce, instalace a revize vazby.

136. V čl. 5.3 bodu b) zadávací dokumentace je stanoven požadavek na předložení „[...] osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci, a to alespoň jedné osoby na pozici kvalifikovaný arborista, který má alespoň 5 let praxe v oboru arboristika, a minimálně středoškolské vzdělání zahradnického nebo lesnického směru a který disponuje alespoň jedním z následujících certifikátů:

- ETW (European Tree Worker) nebo
- ČCA (Český certifikovaný arborista) nebo
- ISA Certified Arborist (certifikovaný arborista) nebo
- jiný obdobný arboristický certifikát či osvědčení.“

137. V čl. 6 odst. 6.14. smlouvy o poskytování služeb, která je přílohou č. 5 zadávací dokumentace (dále jen „závazný vzor smlouvy“), je uvedeno, že „[z]hotovitel je povinen zajistit dodržování právních předpisů, a to ve vztahu zejména k předpisům, které upravují pracovní podmínky pracovníků, bezpečnosti práce a další související činnosti. Zhotovitel je povinen svým zaměstnancům, v dojezdové vzdálenosti max. 10 minut od místa plnění Služeb zajistit minimálně sociální zařízení a šatny. Objednatel je oprávněn kdykoliv v průběhu plnění vyzvat zhotovitele, aby mu na vyžádání splnění těchto podmínek prokázal.“

138. Dle čl. 8 odst. 8.7. závazného vzoru smlouvy se „[z]hotovitel se zavazuje zaplatit objednateli smluvní pokutu ve výši 5.000 Kč za každé porušení povinností dle čl. 6 odst. 6.13 a 6.14 Smlouvy, a to i opakovaně.“

139. Dle vysvětlení zadávací dokumentace č. 1 ze dne 31. 3. 2023 byl zadavatel ve vztahu k výše uvedenému kvalifikačnímu požadavku dle čl. 5.3 bodu b) zadávací dokumentace dotázán, zda

uzná „[s]plnění této části technické kvalifikace pro pozici Arborista (technik arborista) předložení dokončeného středoškolského vzdělání s maturitou zahradnického nebo lesnického směru, případně vysokoškolského vzdělání zahradnického nebo lesnického směru s požadovanou praxí bez předložení certifikátu ETW, ČCA, ISA Certified Arborist nebo jiný obdobný arboristický certifikát či osvědčení?“. K tomu v předmětném vysvětlení zadávací dokumentace zadavatel uvádí, že „stanovil požadavek na stanovení certifikátů či osvědčení nad rámec požadavku na vzdělání, protože vzdělání v dodavatelem citovaných oborech samo o sobě nezajišťuje, že zmíněná osoba má jakoukoliv relevantní zkušenost s kvalitní péčí o stromy, jejíž zajištění je pro Zadavatele klíčové. Zadavatel trvá na svém původním požadavku stanoveném v zadávacích podmínkách.“

140. Dle vysvětlení zadávací dokumentace č. 1 ze dne 31. 3. 2023 byl zadavatel ve vztahu ke smluvní podmínce v čl. 6 odst. 6.14 závazného vzoru smlouvy o dílo jedním z tazatelů „upozorněn“, že právní předpisy nepožadují a výslovně neuvádějí povinnost zajištění sociálního zařízení a šatny do 10 minut od místa plnění u zahradnických a lesnických služeb, přičemž z tohoto důvodu je dané ustanovení považováno dotčeným tazatelem za diskriminační. K tomu v předmětném vysvětlení zadávací dokumentace zadavatel uvádí, že „[...] stanovil daný požadavek s ohledem na ustanovení § 6 odst. 4 ZZVZ, jako požadavek v rámci naplnění zásady sociálně odpovědného zadávání veřejných zakázek. Stanovení daného časového limitu považuje Zadavatel za přiměřené. Daný požadavek je také ochranou proti případnému postupu dodavatelů, kdy dané potřeby svých zaměstnanců dodavatel nezajistí a zaměstnanci následně k uspokojování svých průběžných potřeb využívají například veřejná prostranství. Zadavatel není povinen požadavky v tomto smyslu stanovovat vždy jen v rámci povinností, které jsou dodavatelům dány jinými zákonnými předpisy, protože v takovém případě by naplňování zásad odpovědného veřejného zadávání vlastně ani nebylo možné, kdyby tyto požadavky mohl zadavatel stanovovat jen v takovém rozsahu, ve kterém jsou již dodavatelům dány jiným právním předpisem. Zadavatel se v žádném případě nedomnívá, že se jedná o diskriminační požadavek.“

Právní posouzení

K namítané nezákonnosti požadavku na předložení arboristického certifikátu či osvědčení

141. Úřad v obecné rovině uvádí, že účelem požadavků na kvalifikaci je objektivním, transparentním a nediskriminačním způsobem zajistit, aby zadavatel vybíral dodavatele veřejné zakázky pouze z okruhu subjektů, jež poskytují záruky o své schopnosti veřejnou zakázku řádně, včas a v odpovídající kvalitě realizovat. Požadavky zadavatele na prokázání kvalifikačních předpokladů obecně – čili i technické kvalifikace – mají tudíž zajistit, že se soutěže o veřejnou zakázku zúčastní pouze ti dodavatelé, kteří jsou reálně schopni po stránce technické, personální a materiální tuto zakázku po jejím přidělení též plnit. Zadavatel si musí být vědom toho, že vymezením požadavků na kvalifikaci, zejména stanovením příliš přísných kritérií prokázání způsobilosti dodavatele, může výrazným způsobem ovlivnit okruh dodavatelů, mezi jejichž nabídkami bude v závěrečné fázi zadávacího řízení vybírat. Ačkoliv je tedy stanovení konkrétních kritérií technické kvalifikace plně v gesci zadavatele, je zadavatel při stanovení požadavků na kvalifikaci vždy povinen respektovat základní zásady zadávacího řízení ve smyslu § 6 zákona, jež jsou ve vztahu ke kritériím technické kvalifikace promítnuty i do ustanovení § 73 odst. 6 zákona, které stanoví, že kritéria technické kvalifikace musí být stanovena přiměřeně vzhledem ke složitosti a rozsahu předmětu veřejné zakázky. Úřad v této

souvislosti uzavírá, že zadavatel je tedy s ohledem na dodržení základních zásad zadávacího řízení povinen stanovit kritéria technické kvalifikace takovým způsobem, aby zajistil rovné příležitosti všem dodavatelům, kteří jsou objektivně schopni předmětnou zakázku plnit.

142. V posuzovaném případě navrhovatel rozporuje požadavek zadavatele plynoucí z čl. 5 odst. 5.3. písm. b) zadávací dokumentace týkající se osoby, která bude v rámci realizace předmětu veřejné zakázky dodavatele reprezentovat na pozici „kvalifikovaného arboristy“. Zadavatel ve vztahu k této osobě stanovil mj. požadavky, aby měla minimálně středoškolské vzdělání zahradnického nebo lesnického směru a disponovala alespoň jedním z následujících certifikátů: ETW (European Tree Worker), ČCA (Český certifikovaný arborista), ISA Certified Arborist (certifikovaný arborista) nebo jiným obdobným arboristickým certifikátem či osvědčením. Navrhovatel namítá nezákonnost a nesprávnost stanoveného požadavku na doložení dotčeného certifikátu či osvědčení, a to v kontextu toho, že existuje tzv. „profesní kvalifikace“ dle Národní soustavy kvalifikací, dle které je podle navrhovatele pro výkon povolání „technik arborista“ kvalifikačním požadavkem pouze školní vzdělání prokazující „úplnou profesní kvalifikaci“ (a alternativně tzv. rekvalifikace), tedy že zadavatel nebyl oprávněn chtít (a neměl chtít) i arboristický certifikát, neboť jmenované certifikáty nespádají do českého vzdělávacího systému, ale měl akceptovat „úplnou profesní kvalifikaci“ prokazanou prostřednictvím školního vzdělání. Na podkladu uvedeného pak navrhovatel namítá i netransparentnost, nepřiměřenost a diskriminační charakter daného požadavku na arboristický certifikát či osvědčení.
143. Úřad se tedy zabýval posouzením zákonnosti dotčeného požadavku na předložení arboristického certifikátu či osvědčení u osoby na pozici „kvalifikovaný arborista“ v kontextu výše uvedené námítky.⁵
144. Úřad v souvislosti s dotčeným požadavkem zadavatele předně uvádí, že se v šetřeném případě jedná o požadavek stanovený v rámci technické kvalifikace ve smyslu § 79 odst. 2 písm. d) zákona, které je kritériem spíše kvalitativním a ve kterém jde především o minimální požadovanou úroveň vzdělání a zkušeností fyzických osob garantujících klíčové části plnění na straně dodavatele. Úřad dále uvádí, že zadavatel v rámci kvalifikačního kritéria podle § 79 odst. 2 písm. d) zákona může požadovat osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci těchto významných členů realizačního týmu dodavatele, přičemž v obecnosti tak zcela jistě může požadovat určité zkušenosti či referenční zakázky, na nichž se daná osoba podílela, stejně jako certifikáty či osvědčení, kterými musí daná osoba disponovat, pokud jsou tyto přiměřené složitosti a rozsahu předmětu veřejné zakázky (srov. § 73 odst. 3 zákona).⁶
145. Na tomto místě je tak primárně vhodné reagovat na stěžejní argumentaci navrhovatele ohledně otázky zákonnosti, resp. možnosti stanovení daného požadavku v kontextu navrhovatelem odkazované „profesní kvalifikace“ na pozici „technik arborista“ dle Národní

---

⁵ Úřad pro úplnost uvádí, že navrhovatel ve svých námitkách a následném návrhu nikterak nenapadal zákonnost požadavku zadavatele, že členem realizačního týmu dodavatele pro plnění veřejné zakázky má být „kvalifikovaný arborista“, ani jiné požadavky vztahující se k této pozici.

⁶ V souvislosti s tím Úřad doplňuje, že z komentářové literatury k ustanovení § 79 odst. 2 písm. d) zákona vyplývá, že nelze vyloučit ani předložení soukromoprávních certifikátů, pokud budou mít vazbu na požadované plnění; stejně jako u ostatních kritérií kvalifikace pak bude nutné zvážit, zda je daný požadavek přiměřený rozsahu a složitosti předmětu veřejné zakázky (srov. ŠEBESTA, Milan, NOVOTNÝ, Petr, MACHUREK, Tomáš, DVOŘÁK, David a kol. Zákon o zadávání veřejných zakázek. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 622).

soustavy kvalifikací, kdy Úřad předně uvádí, že tato kvalifikace není zaměnitelná s kvalifikací podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Jinými slovy, kvalifikace ve smyslu zákona (o zadávání veřejných zakázek) je svébytný institut a tento se nerovná a ani se nutně neodvozuje od „profesní kvalifikace“ v navrhovatelem užívaném smyslu, tedy od dotčené národní soustavy. Pro úplnost Úřad uvádí, že existuje tzv. Národní soustava povolání a Národní soustava kvalifikací, jež společně tvoří databázi popisů povolání vyskytujících se na pracovním trhu a popisují předpoklady a nároky daného povolání.⁷ Nelze však přehlédnout, že v rámci nich existují dvě profesní kvalifikace dle těchto národních soustav vztahující se k arboristické činnosti, a to „technik arborista“ a „samostatný technik arborista“, přičemž tyto nejsou totožné. Rovněž obě povolání mají rozdílně specifikované doporučené školní vzdělání, kdy pro povolání „samostatný technik arborista“ je to dokonce bakalářský studijní program v oboru zahradnictví a krajinářská architektura, příp. zahradnictví či magisterský studijní program v oboru lesní inženýrství. Nadto Úřad akcentuje, že školní vzdělání uvedené pro dané pozice v národních soustavách je zjevně pouze doporučené (když je označováno pouze jako vhodné či nejvhodnější), nikoliv nutné či povinné, o čemž svědčí i skutečnost, že samotné národní soustavy ve vztahu k doporučení daného vzdělání poukazují i na další možnosti získat obecně uznávanou kvalifikaci, např. rekvalifikací, ale i jinými cestami. Současně, a to je důležité, z ničeho neplyne, že by pro zadavatele měly být tyto národní soustavy jakkoliv závazné v kontextu stanovování požadavků na kvalifikaci dodavatele.

146. Úřad k tomu také tedy uvádí, že zadavatel je při zadávání veřejných zakázek povinen řídit se zákonem (o zadávání veřejných zakázek), přičemž ten zadavateli na žádném místě nezakazuje stanovit požadavky „nad rámec“ požadavků plynoucích z jiných právních předpisů či výše uvedených národních soustav, tedy ani mu nepředepisuje, že pro prokázání kvalifikace dodavatele nemůže požadovat něco, co neplyne z jiné úpravy vtahující se k výkonu daných činností ze strany dodavatele. Zadavatel je tedy v kontextu stanovení požadavků na kvalifikaci dodavatele omezen toliko zákonem (o zadávání veřejných zakázek), a tudíž může stanovit tyto požadavky dle svého uvážení. To samozřejmě platí za dodržení základních zásad stanovených v § 6 zákona a v rámci podmínek uvedených v příslušných ustanovení zákona vztahujících se ke kvalifikaci, tedy v kontextu zde šetřeného požadavku zejm. § 73 odst. 3 a § 79 odst. 2 písm. d) zákona. Totéž de facto potvrzuje i sám navrhovatel ve svém návrhu, když uvádí, že zadavatel „[...] v případě podmínky technické kvalifikace dle § 79 odst. 2 písm. d) ZZVZ, je takto limitován toliko požadavky zákonnými, aby tak bylo zabráněno libovůli zadavatele, podmínky byly jednoznačně související s předmětem plnění a zejména byly dodrženy základní principy veřejného zadávání, tedy princip transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.“ S ohledem na uvedené tak Úřad musí odmítnout základní premisu navrhovatele, na níž je postavena jeho námitka vůči dané zadávací podmínce, a to že zadavatel nesmí (nemá) požadovat daný certifikát či osvědčení pro člena týmu na pozici „kvalifikovaný arborista“ (spolu s určitým minimálním vzděláním), neboť je mu to principiálně zakázáno, když uvedený požadavek neplyne z jiných právních předpisů, potažmo výše uvedených národních soustav. Zadavatel se pak nikterak na národní soustavy neodkazoval, přičemž propojení s těmito nelze dovodit ani ze samotného názvu dané pozice či jejího popisu (zadavatel ani neužívá pojmů „technik arborista“ či „samostatný technik arborista“). Úřad se proto neztotožňuje s tvrzením navrhovatele, že zadavatelem požadovaná pozice „kvalifikovaný

⁷ Blíže viz: <https://nsp.cz/jednotka-prace/technik-arborista> a <https://nsp.cz/jednotka-prace/samostatny-technik-arbori>

arborista“ je ve skutečnosti „technik arborista“, resp. že by takto zadavatel zamýšlel tuto pozici vymezit.

147. S ohledem na výše uvedené lze tedy uzavřít, že v obecnosti zadavatel mohl s poukazem na § 79 odst. 2 písm. d) zákona ve vztahu k členu realizačního týmu dodavatele na pozici „kvalifikovaný arborista“ vymezit požadavek na předložení určitého certifikátu či osvědčení, kdy dále se Úřad zabýval tím, zda je tento požadavek transparentní, zda je přiměřený a zda nezákonně neomezuje hospodářskou soutěž o zakázku, a to v kontextu výše uvedené námítky navrhovatele, tedy že zadavatel měl požadovat a akceptovat „úplnou profesní kvalifikaci“ prokázanou prostřednictvím školního vzdělání a neměl chtít i arboristický certifikát či osvědčení, když bližší námitkovou argumentaci zdůvodňující namítanou nezákonnost (netransparentnost, nepřiměřenost či diskriminační charakter) šetřeného požadavku navrhovatel ve svých námitkách ani návrhu neuplatnil. Zde Úřad doplňuje, že navrhovatel chybně ve svém návrhu na počátku uvádí, že zadavatel stanovil požadavek na doložení pouze v příslušné zadávací podmínce výslovně uvedených certifikátů a následně pak naopak ve své argumentaci daný požadavek zaměňuje, resp. ztotožňuje pouze s kvalifikací získanou „rekvalifikací“ od subjektů ABA International, z.s. a Arbonet, s.r.o., kdy však ani jedním způsobem není dotčená podmínka stanovená, a proto je související argumentace navrhovatele mylná.
148. Pokud jde o transparentnost daného požadavku, Úřad primárně poukazuje právě na to, že navrhovatel v návrhu a jemu předcházejících námitkách neuvádí žádné podrobnosti, v čem by se ona netransparentnost měla projevit, resp. co konkrétně je mu na daném požadavku nejasné (mimo výše uvedený nesoulad s Národní soustavou kvalifikací, resp. povolání, což však samo o sobě s ohledem na výše uvedené netransparentnost šetřeného požadavku dle názoru Úřadu nezpůsobuje). Úřad přezkoumal namítaný požadavek a dospěl k závěru, že tento je transparentně jednoznačně nastaven, když je z něj patrné, jaké požadavky má zadavatel na člena realizačního týmu dodavatele zastávajícího pozici kvalifikovaný arborista, přičemž vyznění těchto požadavků je dle Úřadu taktéž srozumitelné.
149. Zadavatel ve svém vyjádření k návrhu, resp. v rozhodnutí o námitkách odůvodnil, že vzhledem k tomu, že v rámci svého území spravuje majetek, jehož značnou součástí jsou stromy, keře a další dřeviny, které dle zadavatele s ohledem na jejich péči vyžadují vyšší míru specializace, má zájem na tom, aby činnosti spojené s ošetřováním dřevin prováděla odborně způsobilá osoba. Proto stanovil jak požadavek na vzdělání, tak na předložení daných certifikátů, které dle zadavatele prokazují specializaci dané osoby ve vztahu k péči o dřeviny, přičemž absolvent střední školy zahradnického a lesnického směru nemusí být v tomto ohledu plně kvalifikován, tedy sám o sobě tento požadavek zadavateli nezaručí požadovanou specializaci. Zadavatel nesouhlasí s navrhovatelem ohledně nemožnosti požadovat ničeho nad rámec českého vzdělávacího systému. Dle zadavatele jsou dotčené certifikace ve vztahu ke vzdělání zahradnického či lesnického směru specializací v péči o stromy, která není českým vzdělávacím systémem dostatečně pokryta. Přidanou hodnotou certifikátů z hlediska péče o dřeviny zadavatel spatřuje také v tom, že obdobná kvalifikace je institucemi věnujícími se ochraně přírody a krajiny doporučována pro dotované veřejné zakázky, byť daná veřejná zakázka není tím případem. Dotčené certifikace jsou pro zadavatele přínosné také z pohledu jejich platnosti, neboť musí být obnovovány, což zajistí aktuální znalosti a odbornost držitele certifikátu.

Současně má zadavatel za to, že dané certifikáty jsou v praxi zcela běžné, jelikož se nejedná o nedostupné certifikáty a potencionální dodavatelé jimi běžně disponují.

150. Z dokumentace o veřejné zakázce vyplývá, že předmětem plnění veřejné zakázky je zajištění péče o veřejnou zeleň ve městě Mnichovo Hradiště, mj. péče o dřeviny, která dle čl. 2 bodu 5. zadávací dokumentace zahrnuje činnosti jako výsadba keřů a stromů, průklest keřů, kácení stromů, mulčování, vazby, úvazky, zálivka, likvidace dřevní hmoty štěpkovačem atd., přičemž „[o]šetření stromů bude prováděno kvalifikovanou osobou, k této činnosti odbornou způsobilou osobou – arboristou (viz Technická kvalifikace, bod. 5.3. b).“ Jednotlivé činnosti jsou dále specifikovány v příloze č. 2 zadávací dokumentace – položkový rozpočet, kde jsou v části B – kácení a ošetřování dřevin vymezeny činnosti jako kácení stromů různého vzrůstu, různé druhy řezů, které jsou přímo vyhrazeny osobě na pozici arboristy, dále lokální redukce, instalace a revize vazby.
151. S ohledem na výše uvedené vymezení předmětu plnění je dle Úřadu zřejmé, že se v případě předmětu veřejné zakázky jedná svým charakterem o specifické služby, jejichž realizace v sobě zahrnuje řadu odborných a náročných činností a postupů, čímž klade vyšší nároky na osoby, které je budou vykonávat. Významnou částí plnění jsou pak bezesporu činnosti v obecnosti spadající pod oblast arboristiky, kdy je tedy legitimní, že zadavatel ve smyslu § 79 odst. 2 písm. c) zákona požaduje jako jednoho z členů realizačního týmu dodavatele „kvalifikovaného arboristu“, přičemž je současně zřejmé, že požadavky na kvalifikovanost této osoby vymezené zadavatelem prostřednictvím požadavku na vzdělání a certifikaci či osvědčení v této oblasti mají provazbu na předmět veřejné zakázky.
152. Pro posouzení otázky relevance zadavatelova zdůvodnění stanovení daného požadavku a obecně odůvodněnosti požadavku na předložení dotčeného certifikátu či osvědčení (spolu s min. úrovní vzdělání) u osoby na pozici kvalifikovaný arborista Úřad provedl šetření na relevantním trhu, kdy byli dodavatelé plnění obdobného charakteru dotázáni na skutečnosti související s vymezením dotčeného požadavku, a taktéž byly s žádostí o poskytnutí svého stanoviska osloveny střední a vysoké školy zahradnického a lesnického směru, jakožto instituce vzdělávací soustavy v České republice.
153. Úřad tak oslovil celkem 16 dodavatelů, z nichž 8 Úřadu zaslalo své odpovědi, kdy 7 z nich se vyjadřuje k šetřené věci⁸. Všichni z oslovených dodavatelů vyjma společnosti ALL4TREES⁹ potvrdili zadavatelem tvrzený přínos dotčených certifikátů, zejm. tedy z pohledu zajištění dostatečné kvalifikovanosti dané osoby v oboru arboristika, a to i ve smyslu odbornosti (kvality) provedených zásahů a širě záběru kvalifikovaně vykonávaných prací, praktických (nikoliv jen teoretických) dovedností, resp. garance zkušeností certifikované osoby a její praxe, případně i aktuálnosti těchto zkušeností a praxe¹⁰. Společnost COMPAG CZ ve svém stanovisku např. přímo uvedla, že certifikáty jsou přínosné, neboť zaručují, že jejich držitel je odborníkem v oboru a s ohledem na význam stromů, jakožto dlouhověkých objektů prospěšných lidem v mnoha ohledech, nebudou zásahy provedeny tak, aby nezpůsobily škodu na majetku. Obdobně také společnosti JM GREEN a Gardenella vidí přínos certifikátu jako dokladu

⁸ pouze společnost OK GARDEN si nepřeje prezentovat své stanovisko

⁹ Společnost ALL4TREES pak sice uvedla, že dříve byly tyto certifikáty dle jejího názoru významnější, ale že uvedený požadavek nepovažuje za významné omezení, resp. překážku v účasti v zadávacím řízení.

¹⁰ viz stanoviska společností Zenova services, JM GREEN, Gardenella, Lesarb company a COMPAG CZ

prokazujícího odbornost při provádění zásahů na dřevinách. Společnost Okrasné zahrady arboristika výslovně uvedla, že považuje požadavek za oprávněný vzhledem k zadavatelem požadovaným arboristickým ošetřením. Např. také již zmíněná společnost JM GREEN uvedla činnosti z péče o dřeviny, pro které jsou dle jejího názoru certifikáty významné, přičemž tyto jsou součástí předmětu veřejné zakázky (jako např. řezy a vazby dřevin). Dále např. společnost Zenova services vyzdvihuje přínos certifikátů z pohledu zajištění praktických dovedností a v průběžném získávání nových poznatků a aktuálních informací. Na platnost certifikátů ve spojitosti s přínosem těchto certifikátů poukazovali i další dodavatelé (společnost Okrasné zahrady arboristika a společnost ALL4TREES), dle společnosti Okrasné zahrady arboristika se tato musí obnovovat, přičemž za tím účelem je zejm. požadováno předložení dokladu o praxi, dokladu o průběžném vzdělávání v oboru ve stanoveném rozsahu, příp. předložení platného oprávnění pro práci ve výškách. Dodavatelé odpovídali na přínos certifikátů také v souvislosti s požadavkem na vzdělání, přičemž většina se shodla, že minimálně středoškolské vzdělání zahradnického nebo lesnického směru nezaručí dostatečnou kvalifikaci v oblasti arboristiky (viz. stanoviska společností Okrasné zahrady arboristika, Zenova services, JM GREEN či Compag CZ). Společnost JM GREEN s.r.o. k tomu uvedla, že (středoškolské) vzdělání zajišťuje povětšinou teorii, z praxe jen minimum. Tomu odpovídá i např. stanovisko společnosti Gardenella, která v kontextu dostatečné kvalifikace absolventů škol upozorňuje na stálý vývoj v oblasti zásahů, které se neustále zdokonalují, tedy již výše zmíněný přínos aktuálnosti certifikace. Dále lze uvést, že všichni dodavatelé poskytnuvší relevantní stanovisko se shodli ohledně toho, že dotčené certifikáty jsou běžně dostupné, resp. že je na relevantním trhu dostatek takových pracovníků. Většina oslovených dodavatelů pak výslovně uvedla, že nepovažuje požadavek na předložení certifikátů za omezující, resp. za překážku v zadávacím řízení (viz např. stanoviska společností ALL4TREES, JM GREEN a Lesarb company), přičemž např. dodavatel Compag CZ k tomu uvedl, že rozhodně nejde o požadavek ojedinělý.¹¹

154. Dále Úřad oslovil celkem 9 středních škol a 2 vysoké školy se zaměřením zahradnického či lesnického směru, kdy Úřad obdržel 6 odpovědí středních škol a odpovědi obou dotázaných vysokých škol. Všechny střední školy se vyjádřily v tom smyslu, že obor arboristika není běžnou součástí jejich studijních programů, příp. je součástí spíše okrajově, kdy je vyučován v rámci některých obecnějších předmětů, případně v rámci volitelných předmětů apod. Např. SŠ Ostrava k tomu uvedla, že arboristika není oborem české vzdělávací soustavy, kdy vystudovaný zahradník si musí pro výkon arboristických činností doplnit své vzdělání v rámci následných vzdělávacích kurzů a získat certifikáty prokazující dané schopnosti nebo osvědčení o profesní kvalifikaci. ČZA Mělník ve svém stanovisku uvádí, že dřeviny v rozsáhlejších měřítku jsou u nich probírány v rámci maturitního oboru, přičemž se žáci věnují také založení výsadeb a jsou seznámeni se základními typy řezů na stromech, avšak u vzrostlejších jsou nacvičovány

¹¹ Úřad podotýká, že nepovažuje poskytnutá stanoviska za rozporná či roztříštěná, když de facto všichni dodavatelé, kteří Úřadu poskytli svá stanoviska k šetřené věci, se shodli, že jsou dotčené certifikáty běžně dostupné a valná většina z nich v nich spatřuje přidanou hodnotu v souvislosti s péčí o dřeviny. Pro úplnost dodává, že nepřehlédl stanovisko společnosti Zenova services, že je otázkou, nakolik je v daném případě požadavek na certifikaci potřebný (oproti požadavku na vzdělání) s ohledem na rozsah poptávaných služeb, ani stanovisko společnosti Okrasné zahrady arboristika, která naopak uvedla, že dle nich středoškolské vzdělání není nezbytné, kdy však v kontextu všech ostatních zde zmiňovaných skutečností uvedené neovlivňuje Úřadem činěné závěry. Úřad nepřehlédl ani stanovisko společnosti ALL4TREES zmiňující některé konkrétní podrobnosti ohledně jednotlivých možných certifikací, nicméně, jak bude rozebráno i níže, nevyhodnotil pro řešení šetřené věci jako nezbytné se blíže zabývat konkrétnostmi ohledně možných certifikací.

pouze na ovocných stromech, které se ošetřují jinak než okrasné dřeviny. Dle ČZA Mělník tak studenti vyšší odborné školy mají dobrou teoretickou přípravu pro práci v arboristice, kdy si během studia vyzkouší výsadbu dřevin, řezy keřů a v případě stromů však jen řezy ze země nebo s žebříkem, přičemž nelze nacvičit řezy ve výškách za pomoci stromolezecké techniky. ČZA Mělník taktéž odkázala na některé činnosti uvedené v zadávací dokumentaci, konkr. její přílohy „položkový rozpočet“, kdy jde zejm. o péči na vyšších stromech vyžadující práci ve výškách a o zařazené instalace a revize vazeb pomocí lezecké techniky, přičemž takové práce je možné považovat za složitější a střední ani vyšší odborná škola nemůže zajistit jejich nácvik. VOŠ a SŠ Benešov také uvedla, že střední školy nemají vybavení ani dostatečné oprávnění u pedagogů či nemohou zajistit požadovanou ochranu žáků pro výškové práce nad 150 cm. Právě některé ze zmíněných činností, jež nejsou náplní výuky středních či vysokých škol, příp. vyšších odborných škol a k nimž jejich absolventi nejsou kvalifikováni, jsou předmětem veřejné zakázky (zejm. některé druhy řezů, instalace a revize vazeb).

155. Střední školy se dále vyjadřovaly k otázce kvalifikace jejich absolventa pro výkon arboristy. V souvislosti s tím většina středních škol uvedla, že jejich absolventi mohou vykonávat pouze část činností z péče o dřeviny, kdy bez dalšího specializovaného studia nelze vykonávat další vysoce odborné činnosti jako jsou např. práce ve výškách, některé druhy řezů či instalace vazeb (např. stanoviska SŠ Ostrava, VOŠ a SŠ Benešov, ČZA Mělník, SŠ Šluknov). Většina středních škol také výslovně potvrzovala přínos dotčených certifikátů k této kvalifikovanosti. Přínos v arboristických certifikátech tak vidí např. SŠ Šluknov, dle jejich názoru bude držitel certifikátů více specializovaný než běžný absolvent lesnické školy. Také ČZA Mělník považuje certifikáty za přínosné, jak pro jejich držitele, tak pro samotného zadavatele, a to především v deklaraci určité úrovně znalostí a dovedností, a pro zadavatele bude certifikát známkou kvality odvedené práce. ČZA Mělník ve svém stanovisku současně uvedla, že zadávací dokumentace obsahuje výčet položek činností, jejichž výkon je omezen k osobě arboristy, kdy jde o specializovanější práce jako řezy, instalace a revize vazeb vyšších stromů, u kterých střední či vyšší odborná škola nemůže zajistit jejich výuku. Obdobně se vyjadřuje i ČZU Praha, dle které je pro činnosti v korunách stromů jako jsou bezpečnostní řezy, instalace a revize vazeb apod. žádoucí požadovat předložení dokladu, jež prokáže odbornost a zkušenosti osoby vykonávající arboristiku. Dále dle VOŠ a SŠ Benešov jsou certifikáty přínosné, neboť daná osoba bude ovládat různé specifické činnosti ve vztahu k péči o dřeviny, např. bude kvalifikována ve stromolezectví, k práci ve výškách nad 150 cm, k bezpečnému kácení stromů apod.
156. K přínosu certifikátů se vyjádřily obě oslovené vysoké školy. ČZU Praha uvedla, že jejich škola poskytuje široký teoretický základ, kdy studenti se zaměřením na zahradnictví by měli po praktické stránce zvládnout běžné zhodnocení dřevin, nicméně že v rámci jejich výuky není např. nabízena výuka lezení po stromech, nácvik řezů dřevin ve výškách a ani instalace vazeb; Proto se přepokládá, že si zájemce o arboristiku bude (celoživotně) své vzdělání doplňovat. Právě z pohledu prokázání kvalifikace k odbornějším činnostem, ale také z pohledu nutnosti obnovovat platnost certifikátu vnímá ČZU Praha certifikáty jako přínos. MU Brno uvedla, že vyučuje bakalářský obor arboristika, v němž studenti získají rozsáhlý teoretický základ pro práci arboristy s praktickou výukou zaměřenou na výsadbu dřevin, péči o dřeviny, hodnocení dřevin a ošetřování dřevin pomocí stromolezecké techniky, tedy že jejich studenti by měli být plně kvalifikováni, resp. že i studenti jiných vysokých a případně i středních škol

(zahradnického směru) by měli být dostatečně kvalifikovaní, přičemž současně vyjádřila názor, že by měl tedy být legitimní pouze požadavek na dosažené vzdělání.¹²

157. Z uvedeného šetření relevantního trhu tedy vyplývá, že dotčené arboristické certifikáty jsou běžně dostupné a na relevantním trhu je dostatek pracovníků jimi disponujících, resp. že daný požadavek není excesivně omezující pro účast relevantních dodavatelů. Dle většiny těchto dodavatelů jsou dotčené certifikáty přínosné především tím, že garantují odbornost a zkušenost dotčené osoby v oboru či průběžné vzdělávání a získávání aktuálních poznatků. Většina z dotázaných dodavatelů také souhlasí se zadavatelem, že středoškolské vzdělání zahradnického nebo lesnického směru samo o sobě nezaručí dostatečnou kvalifikaci v arboristice. Stanoviska školských institucí pak dokreslují výše uvedená stanoviska relevantních dodavatelů, neboť i z těchto je zřejmé, že pouze středoškolské vzdělání (a potenciálně ani vysokoškolské vzdělání) zahradnického nebo lesnického směru pro výkon některých požadovaných činností není dostačující. Nelze ani pominout, že samotný obsah vzdělání se navíc může i značně lišit mezi jednotlivými školami, tudíž je zde výrazná nejednotnost z pohledu kvalifikace absolventa jednotlivých škol v oboru arboristika. Nejednotnost z pohledu záběru středních škol ve vztahu k arboristice potvrzuje uvedená nekvalifikovanost ve vztahu ke stromolezeckým technikám a zásahům ve výškách či zaměření některých škol pouze na péči o stromy v lese (např. stanovisko SŠ Hranice), přičemž je evidentní, že většina škol poskytuje spíše pouze teoretický základ v rámci péče o dřeviny a po praktické stránce je rozsah výuky nižší, kdy se školy zaměřují pouze na „jednodušší“ činnosti a ty s vyšší odborností (např. uvedené práce ve výškách, některé druhy řezů či instalace a revize vazeb) nejsou ve studijních programech nacvičovány. Je tak zřejmé, že min. středoškolské vzdělání lesnického či zahradnického směru dává svým absolventům jistý (často více teoretický) základ a následné certifikáty jsou určitou „nadstavbou“ prokazující kvalifikaci ve vztahu k odbornějším aspektům arboristiky, a to i z hlediska praxe a aktuálnosti v čase.
158. Úřad tak shrnuje, že navrhovatelova premisa dovození nezákonnosti šetřeného požadavku zadavatele v důsledku nemožnosti jeho stanovení, na níž je postavena celá námitka navrhovatele (jak sám navrhovatel ve vyjádření k podkladům rozhodnutí přiznává), je dle přesvědčení Úřadu nesprávná a zadavatel mohl takový požadavek v rámci technické kvalifikace dle § 79 odst. 2 písm. d) zákona stanovit, přičemž s poukazem na zadávací dokumentaci, stejně jako vyjádření zadavatele lze konstatovat, že zadavatel stanovení daného požadavku na předložení arboristického certifikátu či osvědčení řádně zdůvodnil, kdy i z provedeného šetření trhu potenciálních dodavatelů a škol vyplynulo, že důvody zadavatele pro stanovení daného požadavku jsou legitimní, když je zde jasná potřeba zadavatele zajistit

---

¹² Pro úplnost Úřad dodává, že nepomíjí uvedené odlišné stanovisko MU Brno ani jeho obsah, nicméně s ohledem na ostatní obdržená stanoviska je třeba konstatovat, že MU Brno je ve svém názoru na dostatečnou kvalifikovanost absolventů středních a vysokých škol ojedinelá. Úřad pro úplnost dodává, že MU Brno velkou část své argumentace ohledně dostatečnosti vysokoškolského vzdělání a nepotřebnosti či neoprávněnosti požadavku na dotčené certifikáty založila s poukazem na Standardy péče o přírodu a krajinu od agentury ochrany a krajiny České republiky, kde má být právě vysokoškolské vzdělání uvedeno jako jediný kvalifikační požadavek a kdy jen požadavky uvedené v dotčených standardech vnímá MU Brno jako jediné legální. Nicméně je třeba poukázat na skutečnost, že dotčené standardy jsou pouze doporučeními, jak vyplývá i ze samotných informací uveřejněných na stránkách dotčené agentury (<https://nature.cz/web/cz/standardy-pece-o-prirodu-a-krajinu>), kdy z pohledu povinnosti zadavatele postupovat při vymezování kvalifikačních požadavků dle obdobných doporučení, resp. oprávněnosti stanovovat požadavky nad rámec takovýchto doporučení lze odkázat na již výše uvedené. S ohledem na uvedené i s ohledem na návrhové námítky se Úřad dalšími argumenty MU Brno blíže nezabýval.

řádnou péči o dřeviny, přičemž středoškolské vzdělání zahradnického či lesnického směru je de facto základem v rámci dotčených oborů a předmětné certifikáty zajišťují právě onu kvalifikovanost v oblasti arboristiky jako specializace nad rámec uvedeného středoškolského vzdělání, kdy mají současně další výše rozebíranou přidanou hodnotu.¹³ Dle Úřadu tak s ohledem na výše uvedené ani kombinace požadavku na středoškolské vzdělání a předložení certifikátů není nedůvodná, resp. nepřiměřená, přičemž ani z šetření trhu nevyplývá, že by měla vést k výraznému omezení okruhu potencionálních dodavatelů požadovaného plnění, tedy Úřad ji nemá za diskriminační.¹⁴ Nelze pak pominout ani skutečnost, že zadavatel neomezil možnost prokázání splnění daného požadavku pouze na některé (nejznámější) arboristické certifikáty, ale umožnil doložení i jiných arboristických certifikátů či dalších arboristických osvědčení, čímž současně zmírnil dopad daného požadavku a ponechal poměrně širokou možnost dodavatelům k prokázání naplnění dotčené zadávací podmínky. V tomto kontextu Úřad akcentuje, že navrhovatel ve svých námitkách ani návrhu nenapadal otázku transparentnosti či přiměřenosti šetřeného požadavku v kontextu širše uplatnitelných certifikátů či osvědčení ani se nedomáhal (ne)uznání určitého certifikátu či osvědčení pro účely naplnění dotčeného požadavku, když pouze v obecnosti dovozoval, že zadavatel nemá dané certifikáty či osvědčení vůbec požadovat.¹⁵

159. Současně je třeba připomenout, že zadavatel ve lhůtě pro podání nabídek obdržel celkem 5 nabídek dodavatelů, což podpůrně svědčí o tom, že v šetřeném případě byla zachována přiměřená úroveň hospodářské soutěže, resp. ani uvedené nesvědčí o excesivnosti daného požadavku ve smyslu jeho diskriminačního charakteru či nepřiměřenosti, tj. ve smyslu nepřiměřenosti dopadu této zadávací podmínky na hospodářskou soutěž v porovnání s legitimními důvody vedoucími zadavatele k jeho stanovení. K tomu lze doplnit, že ani skutečnost, že jeden dodavatel se cítí být nastavenými zadávacími podmínkami diskriminován, nemůže sama o sobě vyvodit závěr, že k takovému omezení hospodářské soutěže reálně došlo.
160. Pokud pak jde o navrhovatelovu argumentaci vztahující se k jiným zadávacím řízením, ve kterých údajně běžně prokazuje obdobný požadavek zkušenými osobami bez dotčených certifikátů, ve vztahu k této Úřad konstatuje, že stanovené zadávací podmínky jiných zadávacích řízeních nejsou rozhodující pro posouzení, zda bylo v šetřeném případě nastavení předmětného požadavku přiměřené, (ne)diskriminační či transparentní. Sám navrhovatel pak v tomto kontextu hovoří o „obdobném“ požadavku, nejde tak o totožný požadavek za stejných okolností a podmínek což je právě odrazem toho, že v jiných zadávacích řízeních mohou být

---

¹³ V kontextu navrhovatelem předložené námitky a jejího zdůvodnění se Úřad blíže nezabýval konkrétními rozdíly mezi jednotlivými certifikáty a osvědčeními, resp. ani konkrétnostmi jejich získání či obnovení (na než bylo poukazováno v některých stanoviscích), neboť uvedené by bylo nadbytečné pro posouzení zde šetřené věci.

¹⁴ Úřad pro úplnost dodává, že nepomíjí v rámci stanoviska MU Brno vyjádřený názor ohledně otázky legitimitnosti či legálnosti požadavku na předložení daných certifikátů a osvědčení v kontextu souvisejícího požadavku na vzdělání (kdy však důvody tohoto názoru nehledal jako legitimní – viz výše), resp. nepomíjí ani stanoviska společností Okrasné zahrady arboristika a Zenova services, které jedna preferuje požadavek na certifikaci a druhá na vzdělání, nicméně s ohledem na odůvodnění zadavatele ohledně stanovení obou požadavků i na ostatní stanoviska a všechny zde dále uváděné skutečnosti Úřad nemá za to, že by byl nastavený požadavek nepřiměřený či bezdůvodně omezující. K tomu lze dodat, že navrhovatel považuje požadavek na vzdělání jakožto legitimní.

¹⁵ Případnou otázku oprávněnosti (ne)akceptace určitého arboristického certifikátu či osvědčení pro naplnění dotčené zadávací podmínky lze řešit v případě uplatnění takového certifikátu či osvědčení v rámci zadávacího řízení a v návaznosti na příslušný postup zadavatele, který v tomto kontextu posoudí splnění dotčené zadávací podmínky.

kvalifikační požadavky stanoveny jiným způsobem a za přítomnosti dalších faktorů, které individualizují daný případ. Jinými slovy, nelze dovozovat nezákonnost napadeného požadavku jen z toho důvodu, že v jiných zadávacích řízeních jiní zadavatelé daný požadavek nestanovují. Dále je třeba zdůraznit, že zadavatel svým požadavkem nepožaduje nic neobvyklého. Z veřejně dostupných zdrojů je zřejmé, že dané certifikace jsou na relevantním trhu běžně dostupné¹⁶, což potvrdila i značná část dodavatelů v rámci šetření trhu a taktéž dotázané vzdělávací instituce. Navíc předmětný požadavek je taktéž využíván v rámci stanovení kvalifikačních požadavků i v jiných zadávacích řízeních. Pro posouzení daného případu pak není relevantní ani to, jaké úkony zadavatel činil v jiných zadávacích řízeních, resp. z jakých svých pohnutek je činil, a jak v těchto zadávacích řízeních stanovoval zadávací podmínky.

161. V souvislosti s argumentací navrhovatele uvedenou ve vyjádření k podkladům rozhodnutí Úřad předně konstatuje, že otázka rozsahu požadovaných arboristických činností v rámci předmětu veřejné zakázky a v tomto kontextu případné nepřiměřenosti šetřeného požadavku a celkově požadavku na pozici „kvalifikovaného arboristy“, otázka vymezení a relevantnosti akceptovaných certifikátů a osvědčení a problematika související s dalším požadavkem zadavatele na člena realizačního týmu dodavatele na uvedené pozici, a to požadavkem na 5letou praxi v oboru, nebyly obsaženy v návrhu navrhovatele ani jemu předcházejících námitkách a navrhovatel tak nově uvádí odlišné skutečnosti, resp. námitkové body, než které byly namítány v původních námitkách a návrhu (tam byla namítána pouze skutečnost, že zadavatel de facto principiálně nesměl stanovit dotčený požadavek na předložení arboristického certifikátu či osvědčení, neboť tyto nespádají do českého vzdělávacího systému, tudíž zadavatel měl požadovat a akceptovat jako dostatečnou „úplnou“ profesní kvalifikaci prokázanou prostřednictvím školního vzdělání). Úřad k tomu akcentuje, že ve smyslu § 251 odst. 4 věta druhá zákona k novým skutečnostem uvedeným v návrhu oproti skutečnostem obsaženým v námitkách podaných zadavateli přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti, které navrhovatel nemohl tvrdit již vůči zadavateli. Zákon na navrhovatele tímto ustanovením klade větší odpovědnost za to, jaké skutečnosti uvede v námitkách podaných zadavateli v zadávacím řízení, protože námitkovou argumentací, kterou neuplatní vůči zadavateli, pak následně již nemůže uplatnit v návrhu podaném k Úřadu, resp. k takovému tvrzením Úřad nebude přihlížet. Tato úprava reflektuje principiální nastavení ochrany před nezákonným postupem zadavatele při zadávání veřejných zakázek, a to že právě námitky představují primární ochranu dodavatele před nezákonným postupem zadavatele, přičemž jejich řádné a včasné podání je rovněž jednou z procesních podmínek pro podání návrhu na zahájení správního řízení vedeného před Úřadem. Primárně tak má docházet k řešení „sporů“ mezi stěžovatelem a zadavatelem v rámci podaných námitek a jejich řádném vyřízení ze strany zadavatele. Uvedené spěje k tomu, aby stěžovatel byl před podáním návrhu na zahájení správního řízení k Úřadu seznámen s přezkoumatelnou argumentací zadavatele, která reaguje na jím podané námitky, a dokázal tak vyhodnotit otázku dalšího postupu, zejm. zda podat návrh na zahájení správního řízení k Úřadu. Z pohledu zadavatele je pak vedení námitkového řízení důležité zejména z toho důvodu, že může být upozorněn na přehlédnutí pochybení a přijmout tak již v zadávacím řízení vhodné opatření k nápravě, příp. vysvětlit stěžovateli svůj postoj k věci, aniž by do zadávacího řízení musel ingerovat orgán dozoru, tedy Úřad. Nebyla by pak spravedlivá jak situace, kdy by zadavatel představil komplexní

---

¹⁶ viz např. <https://www.ceskycertifikovanyarborista.cz/certifikovani-arboriste>

argumentaci až v průběhu správního řízení (proto musí dostatečně podrobně a srozumitelně námitky vypořádat), tak ani situace, kdy by se přisvědčovalo tvrzením navrhovatele, která mohl namítat již prostřednictvím námitek, ale neučinil tak. Proto nelze tolerovat situaci, že navrhovatel až v návrhu započne uvádět novou námitkovou argumentaci. Zákon však stanovuje jednu výjimku, podle níž Úřad přihlédne k novým skutečnostem (uvedeným v návrhu oproti námitkám) tehdy, pokud jde o takové skutečnosti, které navrhovatel nemohl tvrdit již vůči zadavateli, což je ovšem navrhovatel povinen prokázat. Nicméně i takové skutečnosti musí navrhovatel tvrdit právě nejpozději k okamžiku podání návrhu, protože zákon nepřipouští žádné dodatečné doplňování námitkových tvrzení, která by navrhovatel tvrdil až po podání návrhu. Ve smyslu § 261 odst. 3 věta třetí zákona ve spojení s § 251 odst. 5 části první věty za středníkem lze pak později uplatňovat pouze skutečnosti, návrhy důkazů a jiné návrhy, jimiž má být zpochybněna věrohodnost podkladů pro vydání rozhodnutí, k ostatním později uvedeným skutečnostem, návrhům důkazů a jiným návrhům Úřad nepřihlíží. Úřad tak shrnuje, že s ohledem na uvedené je nutné konstatovat, že výše nadepsané skutečnosti tvrzené navrhovatelem v jeho vyjádření k podkladům rozhodnutí jsou nové skutečnosti uváděné teprve až v průběhu správního řízení (nelze je s ohledem na původní námitkovou argumentaci považovat pouze za „dopracování“ původní námitky navrhovatele), přičemž navrhovateli nic nebránilo tyto skutečnosti uvádět již v námitkách či návrhu a ani se zjevně nejedná o skutečnosti zpochybňující věrohodnost podkladů pro vydání rozhodnutí, tudíž tyto nemohou být brány Úřadem v potaz jakožto rozhodné pro řešení věci. Nad rámec uvedeného však Úřad podotýká, že s ohledem na samotný předmět veřejné zakázky nesporně obsahující arboristické činnosti, významnost kvalifikovaného výkonu těchto činností (jak potvrdilo i provedené šetření) a charakter a význam jednotlivých požadavků zadavatele na pozici „kvalifikovaný arborista“, které směřují k prokázání odlišných kvalitních i kvantitativních skutečností, nemá za to, že by navrhovatelem uvedené mohlo změnit výše popsané závěry ohledně zákonnosti požadavku na doložení arboristického certifikátu či osvědčení u člena realizačního týmu na dotčené pozici.

162. Pokud jde o argumentaci navrhovatele uvedenou v jeho vyjádření k podkladům rozhodnutí ohledně nerelevantnosti provedeného šetření pro jeho hlavní námitku (výše rozebíraná „princiální“ nemožnost stanovení daného požadavku zadavatelem), nevhodnosti a návodnosti vnesených dotazů v rámci šetření, nevhodnosti oslovených subjektů a zkrácenosti předložených odpovědí, Úřad k tomu uvádí následující. Předně je nutné konstatovat, že provedené šetření nesměřovalo k vypořádání nastíněné stěžejní námitky navrhovatele ohledně nemožnosti stanovit daný požadavek, pro řešení této totiž nebylo obdobné šetření potřebné, a to s poukazem na její řešení výše (proto dle Úřadu ani nebyl důvod navrhovatelem uvedenou námitku výslovně do žádostí o stanoviska uvádět). Šetření, jak ostatně bylo uvedeno i v samotných žádostech o stanovisko, bylo zaměřeno na posouzení otázky nepřiměřenosti a diskriminačního charakteru požadavku na předložení v čl. 5.3 zadávací dokumentace uvedených certifikátů či osvědčení k osobě „kvalifikovaný arborista“ ve smyslu navrhovatelem namítaného, tj. posouzení přínosnosti arboristických certifikátů či osvědčení (oproti školnímu vzdělání) a otázky (ne)omezení soutěže daným požadavkem, kdy v tomto kontextu je pro posouzení legitimitnosti důvodů vedoucích ke stanovení takovéto podmínky a otázky důvodnosti případného omezení hospodářské soutěže důležité i odůvodnění zadavatele vztahující se ke stanovené zadávací podmínce. K tomu Úřad uvádí, že položené otázky byly formulovány obecně a dávaly dotázaným subjektům dostatečný prostor

vyjádřit svůj názor, přičemž bylo jen na dotčených subjektech, jakým způsobem se k šetřeným otázkám vyjádří¹⁷. Co se týče tvrzení ohledně nevhodnosti oslovených subjektů, navrhovatel onu nevhodnost nijak více nespécifikuje ani konkrétně neoznačuje, který z oslovených dodavatelů či která ze školských institucí by neměli být relevantním zdrojem informací, příp. z jakého důvodu. Nadto je Úřad přesvědčen, že se v rámci provedeného šetření dotázal dostatečného vzorku relevantních subjektů, přičemž obdržel dostačující počet plnohodnotných odpovědí a nemá pochybnosti o jejich pravosti či autentičnosti. Současně Úřad pro úplnost dodává, jak již bylo blíže rozebráno výše, že nemá obdržená stanoviska ani za nedostatečná či roztržitá, když je z nich možné vyvodit závěry ohledně většinového vnímání dotčené problematiky oslovenými subjekty.

163. Co se týče navrhovatelem ve vyjádření k podkladům rozhodnutí uvedeného závěru, který dle něho vyplývá z provedeného šetření u středních a vysokých škol, že po teoretické stránce je obsah vzdělání komplexní, Úřad uvádí, že s takovým názorem nemůže souhlasit, neboť ten ze stanovisek neplyne a naopak je z výše uvedených závěrů vyplývajících z provedeného šetření evidentní, že také v oblasti teorie je výuka min. na středních školách poměrně roztržitá, neboť obor arboristika není součástí studijních programů vyučovaných na dotčených středních školách, příp. je součástí pouze některých předmětů okrajově či na dobrovolné bázi. Lze částečně souhlasit s navrhovatelem, že komplexnější pokrytí teoretických znalostí v rámci péče o dřeviny studentům poskytují relevantní vysoké školy. To však nevede ke společnému závěru středních a vysokých škol o komplexnosti obsahu vzdělání po teoretické stránce. Současně nelze zapomínat ani na praktickou stránku věci. Současně je nutné upozornit, že zadavatel pro danou pozici vyžadoval min. středoškolské vzdělání zahradnického či lesnického směru, tudíž je nezbytné posuzovat danou otázku již od úrovně středoškolské, tj. v komplexu možného uplatnitelného vzdělání (zde jen pro úplnost Úřad opakuje, že navrhovatel ve svých námitkách a návrhu nikterak nerozporoval samotný požadavek na vzdělání, kdy tento zjevně považuje za legitimní). Ve zbytku lze odkázat na výše uvedené skutečnosti vč. vypořádání jednotlivých stanovisek.
164. Dále pak Úřad uvádí, že pokud jde o poukaz navrhovatele na skutečnost, že sice je v rámci dotazovaných stanovisek konstatován nedostatek odborného proškolení v rámci studia, ale že toto proškolení je primárně spjato s prací v korunách stromů, kdy v obecnosti je proškolení pro práci ve výškách, s motorovou pilou či ohledně záchranu zraněného součástí zákonného školení pracovníků v systému BOZP a toto nebylo pro prokázání technické kvalifikace třeba, lze konstatovat, že předložení potvrzení o proškolení ohledně BOZP skutečně není součástí stanoveného požadavku v zadávací dokumentaci a již z tohoto pohledu je tedy zjevné, že arboristický certifikát či osvědčení mají svou přidanou hodnotu. Nicméně, jak již bylo uvedeno výše, přínos daných certifikátů nebyl spojován pouze s prací ve výškách, ale také s jinými činnostmi, jako jsou různé řezy či bezpečné kácení stromů, ale i celkově šíří, komplexností a aktuálností znalostí a zkušeností a dalšími aspekty (viz obdržená stanoviska), ke kterým bude více než vhodné požadovat předložení dokladu, který bude prokazovat zkušenosti a odbornost jeho držitele. Nadto navrhovatelem poukazované potvrzení o proškolení ohledně BOZP je vydáváno z pohledu bezpečnosti práce a k tomu příslušných právních předpisů, tedy je

---

¹⁷ Na tom uvedení zadavatelovy argumentace v žádostech o stanovisko a vedlejší otázka, zda, pokud vůbec dotčené subjekty shledávají přínos dotčených certifikátů či osvědčení, by mohla být relevantní i tato argumentace, ničeho nemění, neboť pokládané otázky vždy dávaly možnost uvést nezávisle svůj názor na danou problematiku.

vydáváno obecně pro práce ve výškách atp., přičemž se pracovník předně seznámí s jednotlivými postupy a ochrannými prostředky, kdežto nejde o proškolení ve smyslu péče o dřeviny, tudíž jej zcela jistě nelze považovat za zaměnitelné s daným požadavkem zadavatele.

165. Ve vztahu ke zbylé argumentaci navrhovatele ohledně provedení šetření trhu, kterou uvedl ve vyjádření k podkladům rozhodnutí, tj. ve vztahu ke stanovisku společností Zenova services a ALL4TREES, ale i stanovisku MU Brno, Úřad odkazuje na výše uvedené, zejm. pasáže ohledně provedení šetření trhu (vč. poznámek), kde se k jednotlivým navrhovatelem zmiňovaným aspektům obsírně vyjádřil. Pouze pro úplnost opakuje a doplňuje následující.
166. Co se týče odkazu navrhovatele na stanovisko společnosti Zenova services, z nějž dle navrhovatele vyplývá závěr, že odpovědné osoby nemusí disponovat dotčenými certifikáty, a to zejm. v kontextu minimálního využití této osoby v porovnání s celkovým objemem prací a v důsledku toho navrhovatelem tvrzené nepřiměřenosti, Úřad předně uvádí, že navrhovatel otázku rozsahu požadovaných arboristických činností v rámci předmětu veřejné zakázky a v tomto kontextu případné nepřiměřenosti šetřeného požadavku a celkově požadavku na pozici „kvalifikovaného arboristy“ namítá nad rámec svého návrhu, resp. námitek, protože Úřad k takovéto námitkové argumentaci odkazuje na výše uvedené. Lze však podotknout, že v tomto ohledu jde o odhad a názor citované společnosti, přičemž, jak bylo uvedeno výše, další oslovení dodavatelé se k předmětu plnění taktéž vyjadřovali a neoprávněnost stanoveného požadavku nedovodili. Např. společnost Okrasné zahrady arboristika uvedla, že dle nich je legitimní a přínosný požadavek na certifikát, a naopak středoškolské vzdělání není nezbytné. Pokud se tak stanovisko jednoho dodavatele odlišuje v tomto aspektu od ostatních, nelze z něj vyvozovat všeobecný závěr. Jak pak taktéž již bylo uvedeno výše a jak potvrdily i oslovené subjekty ve svých odpovědích, v případě arboristických činností jde o specifické činnosti s vyšší mírou obtížnosti, přičemž ze zadávací dokumentace jasně vyplývá, že tyto činnosti jsou zadavatelem požadovány (kdy i v rámci šetření trhu výslovně zmiňované obtížné práce jsou obsahem šetřené veřejné zakázky), proto Úřad nemá daný požadavek za nepřiměřený předmětu veřejné zakázky.
167. Ve vztahu k navrhovatelem odkazovanému stanovisku společnosti ALL4TREES, která dle navrhovatele polemizuje nad přínosem dotčených certifikátů, Úřad poukazuje na skutečnost, že dotčená společnost se ve svém stanovisku k přínosu arboristických certifikátů či osvědčení vyjádřila pouze v tom smyslu, že v současnosti jejich přínos poklesl v důsledku dostupnosti vzdělání, z čehož nelze dovést závěr o nepřiměřenosti daného požadavku, kdy současně citovaná společnost neshledala daný požadavek jakožto neoprávněný. Úřad pak odkazuje na již výše uvedené, kdy má za to, že s ohledem na zdůvodnění stanovení daného požadavku zadavatelem i většinový názor plynoucí z provedení šetření je dostatečně podloženo, že požadované certifikáty jsou stále přínosné. Pokud jde o poukaz navrhovatele na různé typy certifikací výslovně uvedené zadavatelem v rámci dotčené zadávací podmínky, Úřad v této souvislosti musí zopakovat, že navrhovatel ve svém návrhu nenamítal netransparentnost či nepřiměřenost šetřeného požadavku v tom smyslu, jaké konkrétní certifikáty, resp. typy certifikátů by měly či neměly být akceptovány, protože Úřad k takovéto námitkové argumentaci opět odkazuje na výše uvedené. Nicméně z veřejně dostupných zdrojů je dle Úřadu zřejmé, že min. ve svém základu se všechny namítané typy certifikací vztahují k arboristickým činnostem, tudíž jsou relevantní, přičemž pokud jde o reálné uplatnění předmětné zadávací podmínky,

resp. předložení některého z certifikátů či osvědčení, Úřad opakuje, že toto bude otázkou dalšího vývoje zadávacího řízení a postupu zadavatele a Úřad nemůže dopředu predikovat, jak by zadavatel v takovém případě postupoval.

168. Dále navrhovatel ve svém vyjádření k podkladům rozhodnutí na podporu tvrzené nezákonnosti požadavku stanoveného „nad rámec zákonné opory“ uvádí příklady hypotetických požadavků zadavatele zahrnujících smyšlené certifikáty „vyhrnovač“ či „zatloukač hřebíků“. Úřad dotčené úvahy považuje za zcela zjevně absurdní a nerelevantní k šetřenému případu, kdy těmito se navrhovatel snaží snižovat úroveň a význam arboristických certifikátů, potažmo arboristických činností jako takových, nicméně Úřadem provedené šetření relevantního trhu dodavatelů i vzdělávacích institucí potvrdilo náročnost a specializaci těchto činností, přínos arboristických certifikátů a osvědčení a také obvyklost příslušných certifikátů a osvědčení, tudíž Úřad opakuje, že neshledal excesivnost šetřeného požadavku.
169. Úřad s ohledem na vše výše uvedené shrnuje, že se s námitkou ohledně nemožnosti stanovit v šetřeném případě požadavek na předložení arboristického certifikátu či osvědčení (spolu s min. středoškolským vzděláním zahradnického nebo lesnického směru) a v tomto kontextu s námitkou ohledně netransparentnosti, nepřiměřenosti a diskriminačního charakteru daného požadavku zadavatele neztotožňuje, kdy s ohledem na výše uvedené uzavírá, že tento požadavek pro dotčeného člena realizačního týmu dodavatele na dané pozici, resp. v rámci daného plnění je transparentní, oprávněný, resp. přiměřený a není stanoven diskriminačním způsobem, který by nedůvodně omezoval dodavatele v účasti v zadávacím řízení.

K namítané smluvní podmínce uvedené v čl. 6 odst. 6.14 návrhu smlouvy o dílo

170. Navrhovatel dále napadá smluvní podmínku stanovenou v závazném vzoru smlouvy, konkr. v čl. 6 odst. 6.14, který stanoví povinnost zhotovitele zajistit pro své zaměstnance v dojezdové vzdálenosti max. 10 minut od místa plnění sociální zařízení a šatny (kdy navíc zadavatel nedodržení dané povinnosti dle čl. 8 odst. 8.7. závazného vzoru smlouvy sankcionuje smluvní pokutou). Dle navrhovatele je daná smluvní podmínka neodůvodněná, resp. diskriminační a nepřiměřená.
171. Úřad k této námitce primárně uvádí, že smluvní podmínky představují specifickou část zadávací dokumentace. Zákon nestanoví, jaké smluvní podmínky mají být obsahem smlouvy uzavřené na realizaci předmětu plnění veřejné zakázky. Vymezení smluvních podmínek tak zákon ponechává na uvážení smluvních stran, kdy je zřejmé, že se zde primárně promítnou potřeby a požadavky zadavatele, neboť právě ten nejlépe ví, co potřebuje a za jakých podmínek. Záleží proto na úvaze zadavatele, jakým způsobem si stanoví rozsah smluvních podmínek. Je ovšem zapotřebí zdůraznit, že zadavatel nesmí k vymezení smluvních podmínek přistupovat zcela libovolně; tedy musí při jejich vymezení brát v potaz i základní zásady zadávacího řízení uvedené v ustanovení § 6 zákona, které mají zajistit to, aby smluvní podmínky nebyly zadavatelem formulovány zjevně excesivně.
172. S tím také souvisí omezená přezkumná pravomoc Úřadu ve vztahu ke smluvním podmínkám, kdy oprávnění Úřadu na poli přezkoumání úkonů zadavatele týkajících se nastavení smluvních a obchodních podmínek stanovených v zadávací dokumentaci nejsou vyloučená, nicméně jsou značně omezená. I podle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“)

č. j. 1 Afs 2/2013-46 ze dne 24. 4. 2013¹⁸ platí, že „je zapotřebí vyloučit možnost, aby zadavatel mohl v rámci soukromoprávního vztahu vyloučit možnost veřejnoprávního přezkumu, čímž by byl popřen smysl celé úpravy zákona o veřejných zakázkách [...]“. Nicméně, jak vyplývá z ustálené judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 9 Afs 21/2013-39 ze dne 30. 4. 2014 (navazujícího na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 48/2011-69 ze dne 28. 2. 2013), není úkolem Úřadu „aby při přezkoumání úkonů zadavatele hodnotil vhodnost, přiměřenost či vymahatelnost soukromoprávní podmínky stanovené zadavatelem v zadávací dokumentaci, nejedná-li se o zjevný exces, např. požadavek zadavatele, který je jednoznačně v rozporu s kogentním ustanovením zákona, či požadavek vyvolávající nemožnost plnění předmětu zakázky, a nejde-li o pravidlo při posuzování kvalifikace či samotného hodnocení nabídek.“

173. Ve vztahu k výše uvedenému Úřad dále odkazuje i na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 76/2018-226 ze dne 3. 1. 2019, ze kterého vyplývá, že postup zadavatele při stanovení smluvní podmínky může být Úřadem označen za rozporný se zákonem až za situace, kdy by „takto nastavená smluvní podmínka jevila znak nepřiměřenosti (cíli) a znak excesu z pravidel kontrahovaných v případech obdobných plnění, jež by měly dostatečnou intenzitu působit ve vztahu k dodavatelům eliminačně, popř. fakticky znejasňovat, do jakých podmínek (jak ze strany zadavatele po dobu trvání smluvního vztahu vykládaných a používaných) dodavatel vlastně vstupuje. Pak by zásady podle § 6 ZZVZ porušeny být mohly; konkrétně zásada transparentnosti při dovození nejasnosti podmínek smluvního vztahu nebo zásada přiměřenosti či zásada zákazu diskriminace při dovození závěru, že takový postup vede k reálnému vyloučení dodavatelů ze soutěže o získání veřejné zakázky.“
174. Úřad rovněž upozorňuje na rozhodnutí předsedy Úřadu č. j. ÚOHS-29601/2022/161 ze dne 30. 9. 2022, který k výše citovanému rozsudku NSS shrnul, že do kompetence Úřadu spadá posouzení toho „zda smluvní, resp. obchodní podmínky jsou skutečně přiměřené požadovanému cíli a nepředstavují exces či neúnosné narušení některé ze základních zásad vymezených v § 6 zákona. Jinak řečeno, jestliže konkrétní soukromoprávní podmínka vymezená zadavatelem nepředstavuje zjevný exces, jenž by atakoval faktickou nemožnost plnění veřejné zakázky, a současně taková podmínka ani není pravidlem pro posuzování kvalifikace či pro hodnocení nabídek, pak Úřad není příslušný k posuzování její vhodnosti či přiměřenosti.“
175. Ze shora citovaných rozsudků, jakož i z ustálené rozhodovací praxe Úřadu tak lze dovodit, že jestliže konkrétní soukromoprávní podmínka vymezená zadavatelem nepředstavuje zjevný exces, jenž by atakoval faktickou nemožnost plnění veřejné zakázky či představoval neúnosné narušení některé ze základních zásad vymezených v § 6 zákona, a současně taková podmínka ani není pravidlem pro posuzování kvalifikace či pro hodnocení, pak Úřad není příslušný k posuzování její vhodnosti, resp. přiměřenosti. Úřad je tak v tomto ohledu přezkumem limitován a nepřísluší mu hodnotit obsah smluvních ujednání stanovených zadavatelem, nevyplývá-li z nich zjevný exces.
176. Na základě výše uvedeného a s ohledem na svou omezenou působnost na poli přezkoumání nastavení smluvních a obchodních podmínek stanovených v zadávací dokumentaci přistoupil

---

¹⁸ Týká-li se v tomto odůvodnění rozhodnutí uváděný rozsudek předchozího zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, jeho závěry jsou platné i za současného znění zákona.

Úřad k posouzení, zda se u výše uvedené smluvní podmínky, kterou navrhovatel svým návrhem napadá, jedná o zjevný exces.

177. Navrhovatel předně namítá nezákonnost dané podmínky, jelikož je přesvědčen, že zadavatel nemůže stanovit zadávací podmínky „nad rámec právních předpisů“, resp. nad rámec požadavků (povinností) plynoucích z právních předpisů pro dodavatele k výkonu příslušné práce. K tomu také namítá, že „[...] *právní předpisy pro uzavřené pracoviště požadují vzdálenost sanitárního zařízení (záchod) 120 m respektive 75 m při ztížených podmínkách – není zde časová lhůta. Z těchto předpisů mají z důvodu specifického pracoviště výjimku zahradnické a lesnické práce.*“¹⁹
178. Úřad k tomu poukazuje na již výše uvedené, tedy že se neztotožňuje s přesvědčením navrhovatele, že zadavatel nemůže, resp. nemá stanovovat požadavky na dodavatele či plnění veřejné zakázky nad rámec požadavků (povinností) plynoucích dodavateli na výkon předmětných činností z jiných právních předpisů. V tomto kontextu lze jen zopakovat, že zadavatel je povinen řídit se zákonem (o zadávání veřejných zakázek), přičemž ten mu žádným ustanovením nezakazuje stanovit smluvní podmínky „nad rámec“ požadavků plynoucích z jiných právních předpisů. Zadavatel je toliko omezen dodržáním pravidel zákona (o zadávání veřejných zakázek). Nadto je třeba připomenout, že i v případě veřejných zakázek se stále jedná o soukromoprávní vztah mezi zadavatelem a vybraným dodavatelem, a tedy se uplatní i principy smluvní svobody, kdy zadavatel v rámci soukromoprávního vztahu s vybraným dodavatelem požadovaného plnění může požadovat takové ujednání (pokud není excesem) a potencionální dodavatel jako podnikající subjekt může zvážit, zda je ochoten do takového smluvního vztahu vstoupit. Úřad v tomto smyslu akcentuje, že pochopitelně není povinností dodavatele účastnit se zadávacího řízení, a to např. právě z důvodu, že se neztotožňuje se způsobem nastavení smluvních podmínek. Jinými slovy, vždy záleží na dodavateli, zda zadavatelem navržené smluvní podmínky akceptuje, a podá nabídku, či nikoliv. Zároveň nicméně platí již výše uvedené, tedy že smluvní podmínky nemohou být nastaveny excesivním způsobem.
179. Zadavatel k důvodu stanovení předmětné smluvní podmínky uvedl (v rámci vysvětlení zadávací dokumentace, rozhodnutí o námitkách i vyjádření k návrhu), že tento požadavek stanovil s ohledem na zásadu odpovědného zadávání upravenou v § 6 odst. 4 zákona, kdy má za to, že naplnění předmětného požadavku bude mít významný dopad jak na zadavatele, respektive obyvatele města, tak na pracovníky budoucího vybraného dodavatele. Dle zadavatele je totiž z pohledu místa výkonu práce důležité zajištění adekvátního zázemí pro pracovníky, kdy by pro dotčené pracovníky bylo omezující právě to, kdyby měli dojíždět desítky kilometrů do zázemí jejich zaměstnavatele, aby využili šaten či mohli zde uspokojit své potřeby. Zadavatel je přesvědčen, že zajištění sociálního zázemí a šaten v místě výkonu práce je sociálně odpovědnější z pohledu komfortu pracovníků a jejich vyšší efektivity během výkonu práce. Daný požadavek je také ochranou proti případnému postupu dodavatelů, kdy dané

¹⁹ K tomu Úřad doplňuje, že z citace právního předpisu, na který navrhovatel odkazuje, je evidentní, že v něm stanovené vzdálenosti se uplatní v případech uzavřených pracovišť, čemuž výkon činností spojených s předmětem šetřené veřejné zakázky neodpovídá, když půjde především o činnost venkovní. V souvislosti s tím Úřad uvádí, že mu z uvedené citace právního předpisu ani z jiných částí tohoto předpisu není zřejmé, že by se v něm (výslovně) nacházela navrhovatelem uváděná výjimka.

potřeby svých zaměstnanců dodavatel nezajistí a zaměstnanci následně k uspokojování svých průběžných potřeb využívají například veřejná prostranství.

180. Úřad k tomu konstatuje, že zadavatel je povinen v rámci zadávacího řízení dodržovat základní zásady zakotvené v § 6 zákona, mezi něž patří i zásady sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací zakotvené v ustanovení § 6 odst. 4 zákona, kdy zadavatel má povinnost zohlednit tyto zásady za předpokladu, že je to vzhledem k povaze a smyslu veřejné zakázky možné. K tomu Úřad doplňuje, že ze samotného ustanovení § 6 odst. 4 zákona přitom vyplývá, že obecně je jeho smyslem ve vztahu k zásadám sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací snaha, aby v rámci zadávání veřejných zakázek docházelo k zohledňování těchto zásad. Zadavatel by tak s ohledem na uvedené měl již v rámci přípravy zadávacího řízení vždy ad hoc posoudit možnost aplikace zásad dle § 6 odst. 4 zákona a v případě, že to přichází v úvahu, zvolit s ohledem na předmět plnění vhodnou podobu jejich uplatnění. Současně pak je třeba pamatovat, že žádná ze základních zásad obsažená v § 6 zákona nemá aplikační přednost, všechny zákonodárcem vyjádřené základní zásady jsou si rovny.
181. Zákon pak vymezuje sociálně odpovědné zadávání v § 28 odst. 1 písm. p) zákona, a to jako postup, při kterém má zadavatel povinnost zohlednit např. pracovní příležitosti, sociální začlenění, důstojné pracovní podmínky a další sociálně relevantní hlediska spojená s veřejnou zakázkou. Úřad k tomuto akcentuje, že i ze samotné definice pojmu sociálně odpovědného zadávání vyplývá značná rozmanitost možných přístupů ve vztahu k dodržování této zásady, přičemž v tomto kontextu je zadavateli ponechána určitá volnost pro volbu konkrétního způsobu naplnění těchto zásad.²⁰
182. V kontextu výše uvedeného Úřad konstatuje, že samotný § 28 odst. 1 písm. p) zákona uvádí jako jeden z možných aspektů promítnutí zásady sociálně odpovědného zadávání její zohlednění v rámci požadavků na důstojné pracovní podmínky. S ohledem na předmět plnění veřejné zakázky, jímž je výkon komplexní údržby veřejné zeleně v obci zadavatele, jejíž součástí jsou práce v zastavěném území i mimo něj, tedy práce ve volných prostranstvích, kde nemusí být sociální zázemí a šatny pro zaměstnance zhotovitele dostupné, je tak dle Úřadu zřejmé, že zadavatel při stanovení požadavku na maximální dojezdovou vzdálenost do šaten a sociálního zařízení od místa plnění pro pracovníky vybraného dodavatele nikterak nevybočuje z rámce aplikace sociálně odpovědného přístupu a taktéž že daná smluvní podmínka nevybočuje z požadavků vztahujících se k předmětu veřejné zakázky. Pokud jde o její konkrétní vyznění, tedy zda její konkrétní nastavení nelze považovat za nepřiměřené, když zadavatel časově „omezil“ požadovanou dostupnost šaten a sociálního zařízení dojezdovou vzdáleností max. 10 minut od místa plnění, Úřad uvádí následující. Zadavatel tento časový údaj odůvodnil ve svém vyjádření k návrhu, dle něhož jej stanovil s ohledem na velikost území jím spravovaného města, kdy delší časový limit nelze dle něj považovat za odpovídající vzhledem k očekávanému pozitivnímu dopadu. Úřad pak má za to, že s ohledem na velikost území zadavatele, resp. velikost území, v rámci něhož bude veřejné zakázky plněna, a povahu vykonávané činnosti předmětu plnění veřejné zakázky je toto odůvodnění legitimní, přičemž nelze vyloučit, že dojezdová vzdálenost delší než 10 minut by již neměla kýžený pozitivní

---

²⁰ Blíže k posuzování aplikace § 6 odst. 4 zákona viz rozhodnutí Úřadu č. j. ÚOHS-19105/2022/500 ze dne 7. 6. 2022 (sp. zn. ÚOHS-S0167/2022/VZ) a na něj navazující rozhodnutí předsedy Úřadu č. j. ÚOHS-28592/2022/162 ze dne 22. 8. 2022 (sp. zn. ÚOHS-R0081/2022/VZ).

dopad, jak jej zadavatel popisoval výše. Šatna a sociální zázemí jsou především místem pro přestávku a oddech, které mají daným pracovníkům zajistit komfort během pracovního výkonu. Proto jakékoliv zdržování při cestě k takovému místu a zpět je v neprospěch pracovních podmínek výkonu práce a může mít dopad do kvality výkonu práce daných pracovníků. Současně dle Úřadu není daná podmínka nesplnitelná, když si lze představit, že dodavatel se vzdálenější pracovní základnou zajistí splnění tohoto požadavku pomocí dohody s místním školním zařízením či jinou veřejnou nebo i soukromou institucí, která má k tomu odpovídající podmínky a díky své lokaci v místě plnění bude vhodná pro splnění stanovené dojezdové vzdálenosti. Vše však záleží na schopnostech a možnostech konkrétního subjektu, jak hodlá tento požadavek zajistit a realizovat. Úřad tak nemá ani za to, že by tato podmínka zakládala faktickou nemožnost ucházet se o či plnit veřejnou zakázku, resp. že by měla být neúměrně zatěžující (zejm. při porovnání s důvody jejího stanovení). V souvislosti s tím Úřad pouze pro úplnost podotýká, že argumentace navrhovatele, že disponuje šatnami s kompletním sociálním zařízením cca 15 až 20 minut od místa plnění, je v kontextu posouzení zákonnosti dané podmínky irelevantní, neboť zadavatel nestanovil podmínku dojezdové vzdálenosti max. 10 minut nezákonně, tudíž takovéto „alternativní“ návrhy, resp. argumenty navrhovatele nejsou podstatné.

183. K tomu Úřad doplňuje, že všichni potenciální dodavatelé byli s touto podmínkou srozuměni, neboť tato byla obsažena v závazném návrhu smlouvy. Úřad tak nemá za to, že by daná smluvní podmínka byla diskriminační či netransparentní. Navrhovatel stejně jako ostatní relevantní profesionální dodavatelé jsou profesionálními podnikajícími subjekty a je na každém z nich, aby si vyhodnotil a posoudil, zda i při takto stanovených podmínkách je pro něj účast v zadávacím řízení výhodná, či nikoliv, přičemž pokud se chtějí o veřejnou zakázku ucházet, pak je také na nich, aby vyhodnotili pro své podnikání relevantní faktory a případná rizika promítli např. do nabídkové ceny.
184. V souvislosti s tím Úřad doplňuje, že zadavatel ve lhůtě pro podání nabídek obdržel celkem 5 nabídek, kdy dotčení dodavatelé zjevně byli ochotni přijmout danou zadávací podmínku a schopni stanovit nabídkovou cenu, tudíž ani uvedené nesvědčí o excesivnosti dané zadávací podmínky.
185. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti Úřad uvádí, že smluvní podmínku vztahující se k povinnosti zhotovitele zajistit šatny a sociální zařízení v rámci určité časové dostupnosti nelze považovat za excesivní v tom smyslu, že by dodavatelům bránila v účasti v zadávacím řízení či atakovala faktickou nemožnost plnění, tedy ani za diskriminující či nepřiměřenou, tudíž nezákonnou.

Závěr

186. Na základě výše uvedených skutečností Úřad rozhodl o zamítnutí návrhu navrhovatele, neboť nebyly zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření dle § 263 zákona, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže –

Sekce veřejných zakázek, třída Kpt. Jaroše 1926/7, 604 55 Brno. Včas podaný rozklad má odkladný účinek. Rozklad a další podání účastníků učiněná v řízení o rozkladu se podle § 261 odst. 1 písm. b) zákona činí výhradně prostřednictvím datové schránky nebo jako datová zpráva podepsaná uznávaným elektronickým podpisem.

otisk úředního razítka

Mgr. Markéta Dlouhá
místopředsedkyně

Obdrží

1. město Mnichovo Hradiště, Masarykovo náměstí 1, 295 01 Mnichovo Hradiště
2. Mgr. Martin Horák, advokát, STRÁNSKÝ & PARTNEŘI, advokátní kancelář, Jandova 208/8, 190 00 Praha

Vypraveno dne

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy